

DFØ-notat 2025:7

Utviklingen i antall ansatte i statsforvaltningen

2023-2024

Sammendrag

I dette notatet presenterer vi utviklingen av antall ansatte i statsforvaltningen i perioden 2023 til 2024. Undersøkelsen bruker statistikk fra Statistisk sentralbyrå (SSB) og data fra en kartleggingsundersøkelse utført av Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). Målet på antall ansatte i dette notatet er arbeidsforhold, det vil si, antall arbeidskontrakter i en virksomhet inkludert biarbeidsforhold. Her er hovedfunnene:

- Statsforvaltningen økte med 1 066 arbeidsforhold eller 0,6 prosent fra 2023 til 2024. Justert for omorganiseringer var det en økning på 735 arbeidsforhold eller 0,4 prosent.
- Veksten i statsforvaltningen er tilnærmet lik den generelle sysselsettingsveksten på 0,6 prosent.
- Departementene økte med 9 arbeidsforhold eller 0,2 prosent. Justert for omorganiseringer har de vokst med 25 arbeidsforhold eller 0,5 prosent.
- Statlige virksomheter oppgir at endring i arbeidsmengde innenfor nåværende oppgaveportefølje er den viktigste årsaken til vekst.
- Forsvarsområdet vokser mest etter å ha blitt prioritert i statsbudsjettet. Kunnskaps- og justis- og beredskapsområdene, som er størst målt i antall arbeidsforhold, har reduksjon.
- Enkelte virksomheter har stor betydning for utviklingen. Sju virksomheter har økt med over 100 arbeidsforhold og fire har redusert med mer enn 100, mens om lag halvparten av virksomhetene har endringer på mellom 0 og 5 arbeidsforhold.
- Tre av fire arbeidsforhold i statsforvaltningen er lokalisert utenfor Oslo. Finnmark, Møre og Romsdal, Buskerud og Østfold har færre enn 5 000 arbeidsforhold, tilsvarende andeler på under 3 prosent av arbeidsforholdene i statsforvaltningen.
- Åtte fylker har hatt en vekst i antall arbeidsforhold, seks har hatt en reduksjon. Finnmark har ingen endring. Nedgangen i fylker med reduksjon skyldes særlig universiteter og høyskoler.
- Det var 1 996 kommunikasjonsansatte i de 164 virksomhetene som svarte på vår kartlegging. Det utgjør en andel på 1,25 prosent av alle arbeidsforhold i disse virksomhetene.

Innhold

Sammendrag.....	1
1 Bakgrunn, datagrunnlag og metode	3
1.1 Bakgrunn og formål.....	3
1.2 Definisjoner, datagrunnlag og metode.....	3
1.2.1 Staten og statsforvaltningen.....	3
1.2.2 Vi bruker statistikk fra SSB og informasjon fra egne kartlegginger	4
1.2.3 Vi justerer for omorganiseringer	6
2 Utviklingen i antall arbeidsforhold i statsforvaltningen	8
2.1 Statsforvaltningen har fått flere arbeidsforhold	8
2.1.1 Omorganiseringer er en viktig årsak til at statsforvaltningen har fått flere arbeidsforhold	8
2.1.2 Virksomhetene peker på flere årsaker til at de har fått flere arbeidsforhold.....	9
2.2 Veksten i statsforvaltningen er tilnærmet lik sysselsettingsveksten generelt.....	11
2.3 De fleste departementsområdene bidrar til veksten i statsforvaltningen, men i varierende grad	13
2.3.1 Forsvarsområdet vokser mest etter å ha blitt prioritert i statsbudsjettet.....	15
2.3.2 Energi og utenriks vokser mest relativt sett	17
2.4 Departementene har små endringer i antall arbeidsforhold.....	18
2.4.1 Flytting av oppgaver og ansatte mellom departementene og underliggende virksomheter har betydning for endringen	20
2.4.2 Forsvarsdepartementet har størst vekst blant departementene	20
2.4.3 Departementene peker på vakanser og naturlige svingninger som den viktigste årsaken til endring.....	21
3 Geografi og sentralitet	27
3.1 Om endringer i kommune- og fylkesstruktur	27
3.2 Tre av fire ansatte i statsforvaltningen jobber utenfor Oslo.....	27
3.3 Universitetene og høyskolene har stor betydning for utviklingen i fylkene	30
3.4 Vekst i antall arbeidsforhold i de minst sentrale kommunene fra 2023 til 2024.....	32
4 Kommunikasjonsansatte.....	38
4.1 Om kommunikasjonsansatte og kommunikasjonsoppgaver.....	38
4.2 Kommunikasjonsansatte utgjør om lag 1 prosent av alle arbeidsforhold i statsforvaltningen	38
4.3 Endring i kommunikasjonsansatte fra 2023 til 2024	39

4.4 Forhold mellom størrelse på virksomhet og antall kommunikasjonsansatte	40
Vedlegg 1: Omorganiseringer	42
Vedlegg 2: Betydningen av koronapandemien på utviklingen i antall arbeidsforhold ..	46
DFØ fulgte opp virksomhetene med størst vekst.....	46
Resultater.....	47

1 Bakgrunn, datagrunnlag og metode

I dette kapittelet redegjør vi for bakgrunnen for og formålet med å kartlegge antall ansatte i statsforvaltningen og beskriver datagrunnlag og metode.

1.1 Bakgrunn og formål

I henhold til DFØs instruks skal det hvert år gjennomføres en kartlegging av antall ansatte i statsforvaltningen. Kartleggingen gir en oversikt over utvikling i antall ansatte og årsverk i staten, og sikrer et godt kunnskapsgrunnlag for videre utvikling av statsforvaltningen.

I dialog med departementene er det besluttet at kartleggingen skal måle/omfatte:

- Utviklingen i antall ansatte i statsforvaltningen i forhold til den generelle sysselsettingsveksten.
- Utviklingen i antall ansatte i statsforvaltningen samt forklaringsfaktorer til utviklingen.
- Utviklingen i antall ansatte i statsforvaltningen geografisk fordelt på fylkes-/regionsnivå og sentralitet.

DFØ har kartlagt utviklingen i antall ansatte i statsforvaltningen siden 2016. Siden 2022 har vi i tillegg inkludert spørsmål om antall kommunikasjonsansatte i statsforvaltningen.

1.2 Definisjoner, datagrunnlag og metode

1.2.1 Staten og statsforvaltningen

Staten defineres her som alle virksomheter som inngår i [statsregnskapet](#). Særlovsselskaper, statsforetak (for eksempel helseforetakene), statsaksjeselskap og stiftelser er selvstendige rettssubjekter og regnes ikke som en del av staten.

Statsforvaltningen er alle virksomhetene i statsregnskapet, unntatt Stortinget med underliggende institusjoner¹, Sametinget og Domstolene² i Norge. Statsforvaltningen tilsvarende statens utøvende makt, det vil si Statsministerens kontor og departementene, med deres underliggende virksomheter. De underliggende virksomhetene kalles forvaltningsorganer og omfatter blant annet direktorater, tilsyn, statsforvalterne og kollegiale organer som styrer, råd og nemder, samt forvaltningsbedrifter, eksempelvis Statsbygg³.

¹ Stortingets underliggende institusjoner omfatter Norges institusjon for menneskerettigheter, Ombudsmannen, Riksrevisjonen, Sivilombudet og Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste.

² Domstolsadministrasjonen er imidlertid en del av statsforvaltningen og inngår derfor i våre tall.

³ For en nærmere beskrivelse av statsforvaltningen: <https://www.regjeringen.no/no/tema/statlig-forvaltning/forvaltningsutvikling/hva-er-statsforvaltningen/id2397949/>

1.2.2 Vi bruker statistikk fra SSB og informasjon fra egne kartlegginger

DFØ bruker data om den registerbaserte sysselsettingen over antall ansatte i staten fra SSB i kartleggingen. I tillegg gjennomfører DFØ en egen kartleggingsundersøkelse⁴.

Om SSB sin statistikk

Dataene fra SSB bygger på informasjon som virksomhetene rapporterer via a-ordningen⁵. SSB utgir ulike mål på antall ansatte i staten i sin registerbaserte sysselsettingsstatistikk.

DFØ presenterer hovedsakelig antall **arbeidsforhold** i dette notatet. Antall arbeidsforhold er antall arbeidskontrakter i en virksomhet, inkludert biarbeidsforhold. I tillegg mottar DFØ tall over antall **årsverk**. Vi viser til disse tallene der det er hensiktsmessig.

SSBs målemetode baserer seg på årsgjennomsnittet for hver driftsenhet⁶ i staten, basert på alle tolv kalendermåned. Det innebærer at alle endringer, enten i antall arbeidsforhold eller årsverk, er beregnet som differansen mellom to årsgjennomsnitt. For mer informasjon, se SSB-notat 2018/36 [Statistikk om ansatte i staten: Kartlegging av brukerbehov og muligheter](#).

Om DFØs kartleggingsundersøkelse

DFØs kartleggingsundersøkelse retter seg mot statsforvaltningen. I 2025 var det 175 virksomheter i statsforvaltningen som mottok undersøkelsen, hvorav 164 svarte^{7 8}.

I kartleggingsundersøkelsen ber vi virksomhetene om å svare på spørsmål knyttet til endringer i antall arbeidsforhold. Virksomhetene blir også bedt om å oppgi de tre viktigste årsakene til vekst og/eller reduksjon i antall arbeidsforhold. For å begrunne vekst og reduksjon velger virksomhetene mellom kategoriene i tabell 1. I tillegg bes virksomhetene oppgi antall kommunikasjonsansatte. Dette kommer vi tilbake til i kapittel 4.

⁴ Funn og informasjon fra tidligere år er tilgjengelige i DFØ notat 2024:2, 2023:4, DFØ notat 2023:2, DFØ notat 2021:2, DFØ notat 2020:1, Difi notat 2019:1, Difi notat 2019:4 og Difi notat 2016:4.

⁵ A-ordningen er en samordnet måte for arbeidsgivere å rapportere opplysninger om inntekt og ansatte til NAV, SSB og Skatteetaten, for mer informasjon se: <https://www.skatteetaten.no/bedrift-og-organisasjon/arbeidsgiver/a-meldingen/om-a-ordningen/om-a-ordningen/>

⁶ En driftsenhet er for eksempel NAV Halden. Driftsenheter kan summeres opp til en virksomhet, for eksempel NAV. Dataene rapporteres i henhold til arbeidstakeres tilknytning til organisasjonsledd slik det er registrert i Enhetsregisteret.

⁷ Dagligvaretilsynet, Høgskolen på Vestlandet, Kulturdirektoratet, Nasjonal sikkerhetsmyndighet, Nasjonalbiblioteket, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider, Norsk nukleær dekommisjonering, OsloMet, Statens lånekasse for utdanning, Universitetet i Bergen og Universitetet i Innlandet svarte ikke på undersøkelsen. Politiets sikkerhetstjeneste (PST) mottok ikke kartleggingsskjema, men er en del av datagrunnlaget.

⁸ På bakgrunn av tilbakemeldinger fra virksomhetene selv, mottar Helfo og Jernbanemuseet egne kartleggingsskjemaer, selv om de formelt sett er underlagt hhv. Helsedirektoratet og Jernbanedirektoratet.

Tabell 1 Årsaker til vekst og reduksjon hos statlige virksomheter

Årsak	Definisjon av årsak
Endring i oppgaveporteføljen Endring i arbeidsmengde innenfor nåværende oppgaveportefølje Endret ambisjonsnivå for nåværende oppgaveportefølje	skal fange opp endringer i antall arbeidsforhold som følge av endret arbeidsomfang og/eller ambisjonsnivå, eksempelvis ved at virksomheten har fått endrede budsjetttrammer, overført et saksfelt fra en annen statlig virksomhet, eller ved økt eller redusert sakspågang, midlertidige tiltak eller prosjekter.
Endret oppgaveløsning i administrasjonen	skal fange opp tiltak rettet mot mer effektiv administrasjon i statsforvaltningen, eksempelvis endringer som følge av budsjettkutt og/eller effektiviseringskrav. Kategorien er ment å fange opp en mer spesifikk side av effektivisering og fokuserer på konkrete organisatoriske endringer som følge av eksterne føringer.
Effektivisering	skal fange opp effekten av endringer i arbeidsmåter og prosesser (inkludert effektivisering som følge av nye digitale verktøy), med fokus på ressursbruk og produktivitet. Kategorien handler om generelle forbedringer i hvordan arbeidsprosesser utføres, uavhengig av eksterne krav eller reformer.
Etablering, fusjon, flytting av virksomhet og omstrukturering av forvaltningen	skal fange opp endringer i antall arbeidsforhold som følge av at virksomheter er i etablerings- eller omstrukturingsfaser. Eksempelvis fusjon, flytting eller nyetablert virksomhet.
Vakanser/naturlige svingninger	skal fange opp endringer i antall arbeidsforhold som skyldes vakante arbeidsforhold og naturlige svingninger, som eksempelvis arbeidsforhold som avsluttes grunnet pensjon.
Endring i in- eller outsourcing i virksomheten	skal fange opp økning eller nedgang i antall arbeidsforhold som følge av endret praksis for kjøp av konsulenttenester.
Større eksterne hendelser	skal fange opp endringer i antall arbeidsforhold som skyldes store eksterne hendelser utenfor virksomhetens kontroll, og som ikke følger av naturlige svingninger. Eksempelvis pandemier, krig og krise.
Behov for midlertidige stillinger/ekstrahjelp	skal fange opp endringer i antall arbeidsforhold som følge av stillingstyper preget av regelmessig utskiftning/midlertidig karakter. Eksempelvis sommervikarer, tilkallingsvikarer, deltidsansatte og studentassistenter.
Andre årsaker, vennligst spesifiser:	skal fange opp endringer i antall arbeidsforhold som skyldes andre årsaker enn det som dekkes av kategoriene listet over.
Ikke relevant	i tilfeller der det ikke er relevant å angi en årsak (for eksempel dersom det ikke har vært endringer).

1.2.3 Vi justerer for omorganiseringer

I kartleggingen brukes begrepet **omorganisering** i relativt vid forstand. Vi definerer det som en omorganisering hvis det har vært en strukturell endring som innebærer overføring av oppgaver og de ansatte som utfører oppgaven(e) mellom en statlig virksomhet og en annen virksomhet i eller utenfor staten. Dette kan inkludere overføring mellom:

- to statlige virksomheter (departementer⁹, direktorater, tilsyn og andre enheter direkte underlagt staten)
- statlig virksomheter og statlig eid selskap (inkludert statsforetak, særlovsselskaper og statlig eide aksjeselskaper)
- statlig virksomhet og kommune eller fylkeskommune (kommunen eller fylkeskommunen, samt deres foretak og selskaper)
- statlig virksomhet og privat virksomhet

Faktaboks 1: Eksempler på omorganiseringer

Et eksempel på en omorganisering er en virksomhetsoverdragelse. Dette skjer når en virksomhet, eller en selvstendig del av den, overføres til en annen arbeidsgiver, og både oppgaver og de ansatte som utfører dem følger med til den nye virksomheten. Dette var eksempelvis tilfellet da Forsvarsbygg i 2016 ved virksomhetsoverdragelse overført ansatte (og oppgaver) til ISS Facility Services (og i perioden 2023 til 2024 tilbake til Forsvarsbygg).

Det er også en omorganisering dersom en virksomhet endrer tilknytningsform. Endring av tilknytningsform kan eksempelvis være overgang fra forvaltningsbedrift til aksjeselskap.

For å forstå hvorfor omorganiseringer som involverer private virksomheter er inkludert i definisjonen, kan vi se på noen illustrerende scenarier:

- overføring av statlige oppgaver til private aktører: Dette kan skje når staten beslutter å privatisere visse tjenester eller funksjoner. I slike tilfeller overføres ikke bare oppgaver, men ofte også personell og ressurser fra den statlige virksomheten til den private aktøren.
- innlemmelse av private tjenester i statlig virksomhet: I noen tilfeller kan staten beslutte å ta over tjenester som tidligere ble utført av private aktører. Dette kan innebære at ansatte og oppgaver overføres fra den private til den statlige sektoren.

Endringer som er omorganiseringer, men som ikke omfattes av vår kartlegging er:

⁹ Vi dokumenterer også endringer der en virksomhet bytter departementsområde. Eksempelvis som da Petroleumstilsynet (nå Havindustritilsynet) ble flyttet fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til Olje- og energidepartementet (nå Energidepartementet).

- interne omstruktureringer i samme virksomhet (direktorater, tilsyn og andre enheter direkte underlagt staten)
- geografisk flytting av en virksomhet eller deler av en virksomhet fra ett sted til et annet

Å kartlegge omorganiseringer med denne brede inngangen er viktig for å kunne gi en bedre forståelse av utviklingen i antall ansatte fra ett år til et annet.

2 Utviklingen i antall arbeidsforhold i statsforvaltningen

2.1 Statsforvaltningen har fått flere arbeidsforhold

I 2024 var det 175 847 arbeidsforhold i statsforvaltningen. Det er en økning på 1 066 arbeidsforhold fra 2023, noe som tilsvarer 0,6 prosent. Samlet har 103 statlige virksomheter hatt vekst i antall arbeidsforhold og 74 hatt reduksjon. Endringen i antall arbeidsforhold er relativt beskjedne for Stortinget, Sametinget og i domstolene. Samlet har disse hatt en reduksjon på 11 arbeidsforhold. Til sammen har staten en økning på 1 054 arbeidsforhold fra 2023 til 2024.

Tabell 2 Antall arbeidsforhold i staten, 2023-2024

	Antall arbeidsforhold 2023	Antall arbeidsforhold 2024	Endring	Prosentvis endring
Statsforvaltning	174 781	175 847	1 066	0,6 %
Stortinget	1 081	1 078	-3	-0,3 %
Sametinget	157	166	9	5,4 %
Domstolene	1 895	1 878	-17	-0,9 %
Staten	177 915	178 969	1 054	0,6 %

2.1.1 Omorganiseringer er en viktig årsak til at statsforvaltningen har fått flere arbeidsforhold

Fra 2023 til 2024 har det vært flere omorganiseringer i statsforvaltningen. Av økningen på 1 066 arbeidsforhold fra 2023 til 2024, kan 331 arbeidsforhold tilskrives omorganiseringer. Justert for omorganiseringer var det dermed en økning på 735 arbeidsforhold eller 0,4 prosent i statsforvaltningen.

Faktaboks 2: Omorganiseringer inn og ut av statsforvaltningen fra 2023 til 2024¹⁰

Følgende omorganiseringer der arbeidsforhold er flyttet inn i statsforvaltningen, har skjedd i perioden:

- Som en del av en større omorganisering av sentral helseforvaltning, ble Kreftregistret og 200 arbeidsforhold ved Helse Sør-Øst overført til Folkehelseinstituttet 1. januar 2024.
- Renholdere ved ISS ble ved virksomhetsoverdragelse overført til Forsvarsbygg. 374 renholdere ble overført i puljer gjennom 2024.
- Fra 1. januar 2024 ble NorSIS ved virksomhetsoverdragelse en del av Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Nasjonal sikkerhetsmyndighet mottok i den forbindelse 9 arbeidsforhold.

Følgende omorganiseringer der arbeidsforhold er flyttet ut av statsforvaltningen, har skjedd i perioden:

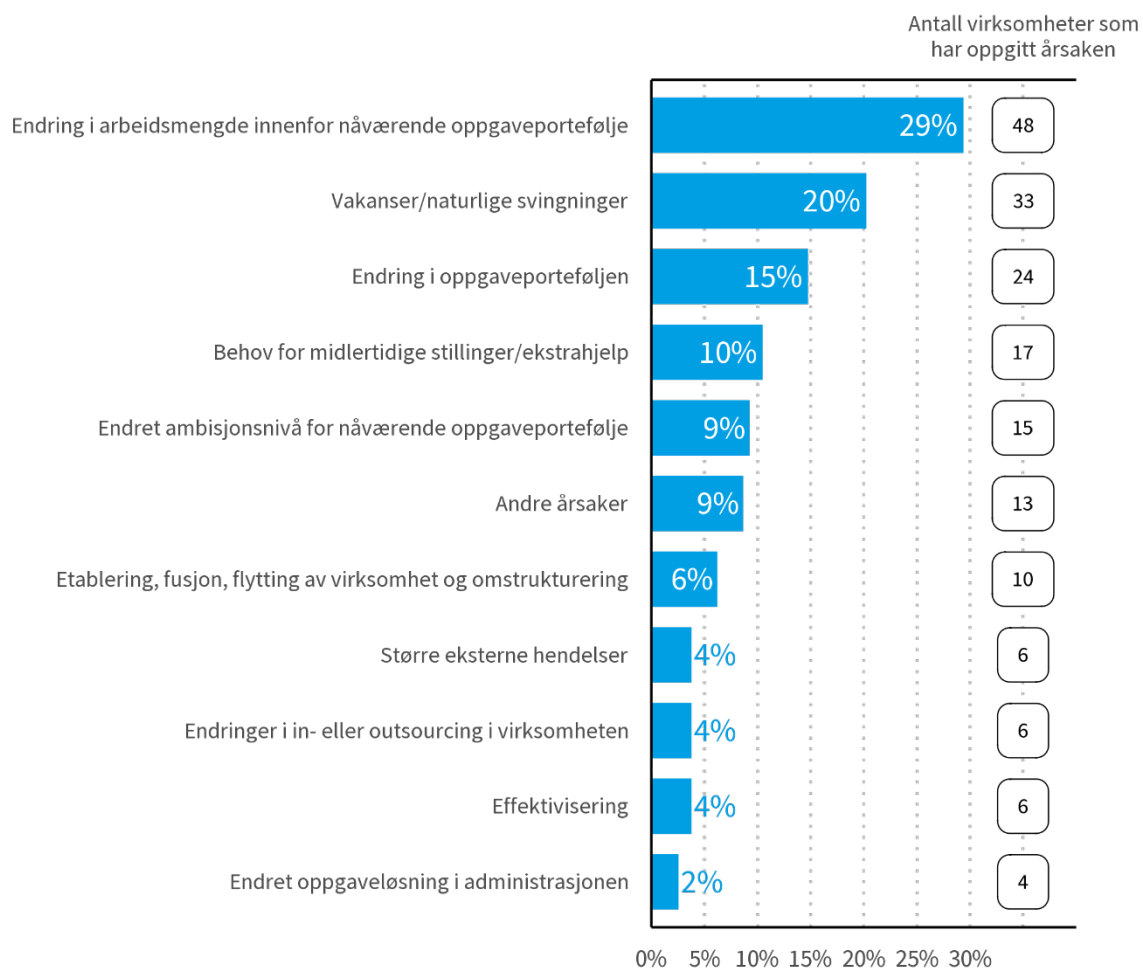
- 1. september 2024 endret Forvaltningsorganet for opplysningsvesenets fond navn til Allstad AS og ble samtidig omdannet fra å være et fond med eget forvaltningsorgan og egen særlov, til å bli et statlig eid aksjeselskap. 48 arbeidsforhold ble dermed organisert ut av statsforvaltningen. Eierskapet ble samtidig flyttet fra Barne- og familiedepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet.
- 1. januar 2024 ble Khrono etablert som en selvstendig forening. Tidligere var Khrono organisert ved OsloMet og Universitetet i Bergen. Khrono tok med seg 16 arbeidsforhold, 9 arbeidsforhold fra OsloMet og 7 fra Universitetet i Bergen.

2.1.2 Virksomhetene peker på flere årsaker til at de har fått flere arbeidsforhold

Figur 1 viser at 29 prosent av virksomhetene som svarte på kartleggingen har endring i arbeidsmengde innenfor nåværende oppgaveportefølje som den viktigste årsaken til at de har fått flere arbeidsforhold. Vakanser/naturlige svingninger og endring i oppgaveporteføljen er andre viktige årsaker.

¹⁰ Se vedlegg 1 for en oversikt over alle omorganiseringer, fordelt på departementsområder der vi også viser de annualiserte tallene.

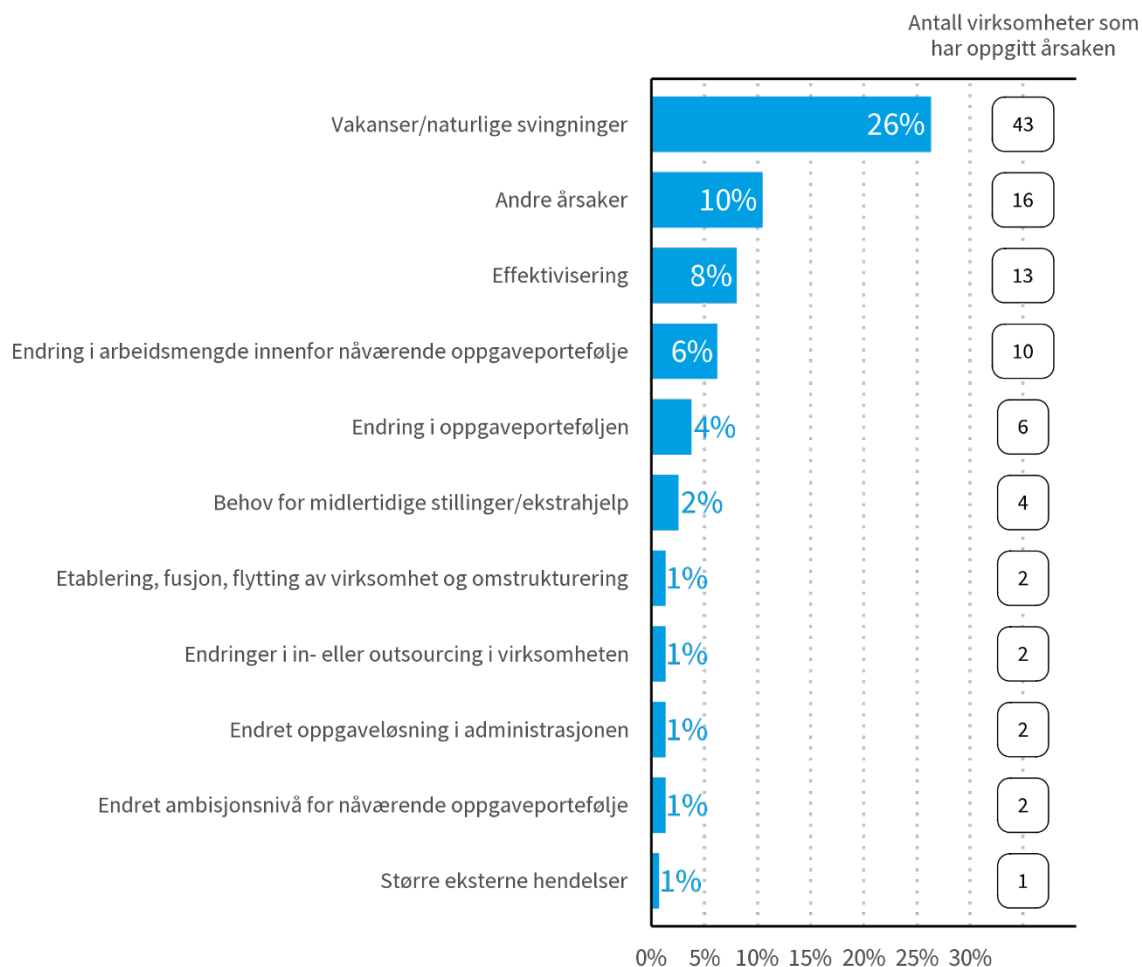
Figur 1 Årsaker til vekst i antall arbeidsforhold i statsforvaltningen fra 2023 til 2024

Figurtekst: Virksomhetene kunne oppgi inntil tre årsaker til vekst. Alle virksomheter som har besvart kartleggingen kunne oppgi årsaker til vekst, også de som har hatt en reduksjon i antall arbeidsforhold.

Figur 2 viser at 26 prosent peker på vakanser/naturlige svingninger som den viktigste årsaken til reduksjon i antall arbeidsforhold. Vakanser/naturlige svingninger er dermed den viktigste årsaken til at virksomheter opplever en endring i antall arbeidsforhold, enten det er økning eller reduksjon.

Figur 2 Årsaker til reduksjon i antall arbeidsforhold i statsforvaltningen fra 2023 til 2024

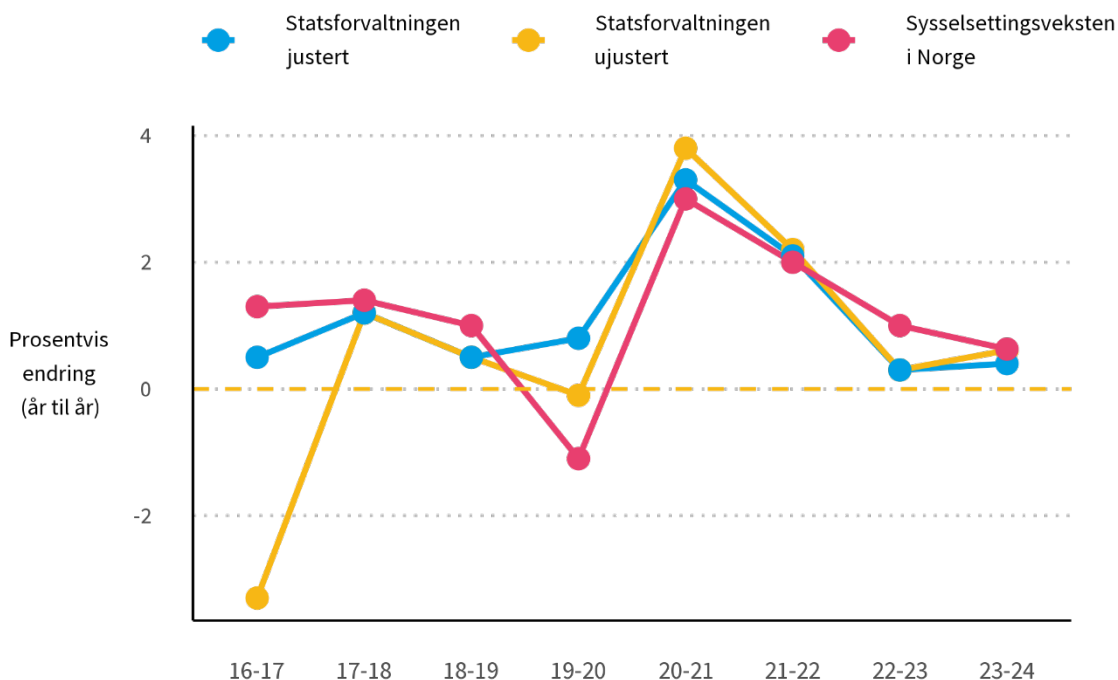
Figurtekst: Virksomhetene kunne oppgi inntil tre årsaker til reduksjon. Alle virksomheter som har besvart kartleggingen kunne oppgi årsaker til reduksjon, også de som har hatt en vekst i antall arbeidsforhold.

2.2 Veksten i statsforvaltningen er tilnærmet lik sysselsettingsveksten generelt

Fra 2023 til 2024 var sysselsettingsveksten i Norge 0,6 prosent.¹¹ Det var også veksten i statsforvaltningen dersom man ikke justerer for omorganiseringer. Justerer vi for omorganiseringer, var veksten i statsforvaltningen 0,4 prosent. Figur 3 viser veksten over tid.

¹¹ <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/statistikk/sysselsetting-registerbasert/artikler/sysselsettingsveksten-flatet-ut-i-2024> Lest 12.08.25

Figur 3 Prosentvis endring fra år til år i antall arbeidsforhold i statsforvaltningen sammenlignet sysselsettingsveksten i Norge (2016-2024)

Statsforvaltningen har vokst alle år med unntak av fra 2016 til 2017 og fra 2019 til 2020. Nedgangen fra 2016 til 2017 kan i hovedsak forklares av at den norske kirke og store deler av Jernbaneverket ble omgjort til egne rettssubjekter og dermed flyttet ut av statsforvaltningen. Justert for disse omorganiseringene var det en vekst i statsforvaltningen.

Nedgangen på 0,1 prosent fra 2019 til 2020 kan også forklares av omorganiseringer. Størst betydning hadde det at oppgaver og ansatte ble flyttet fra Statens vegvesen til fylkeskommunene. Justert for denne omorganiseringen, i tillegg til noen andre, var det en vekst i statsforvaltningen.

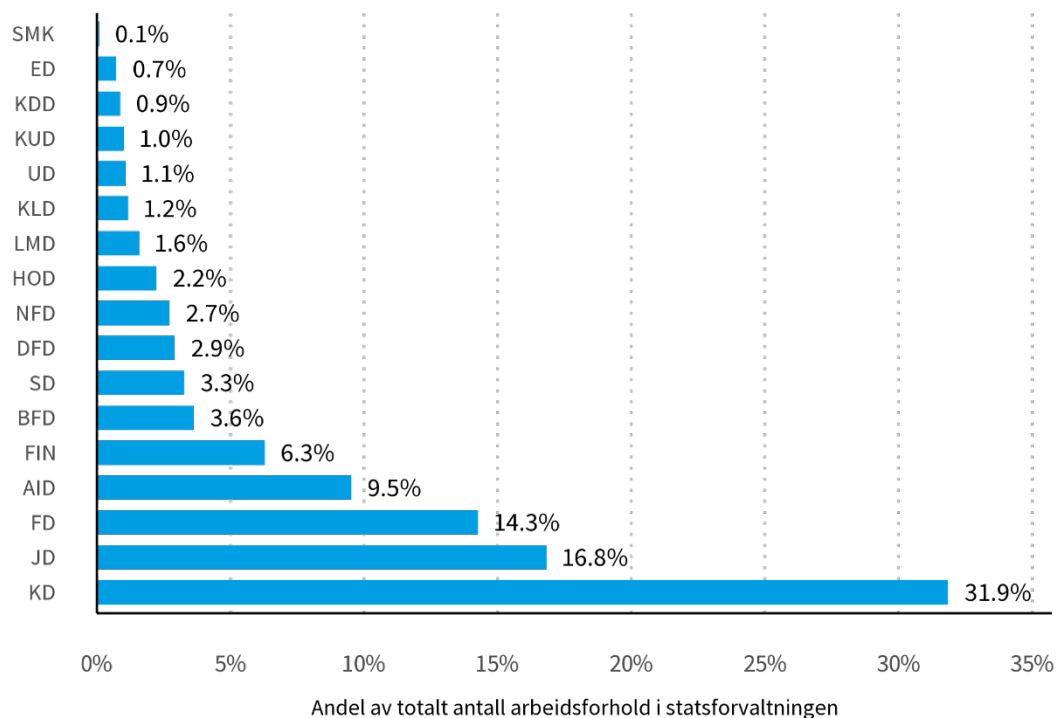
Den neste store endringen i antall arbeidsforhold skjedde fra 2020 til 2021 da det økte med 3,8 prosent. En årsak til dette var at Skatteetaten overtok ansvaret for skatteoppgrevene fra kommunene. Flere statlige virksomheter ble også styrket som en følge av koronapandemien. NAV og politiet, to av virksomhetene med stor økning, begrunnet deler av veksten med behov for ekstra stillinger for å håndtere økt press grunnet koronapandemien.

Blant departementsområdene er det kunnskapsområdet som vokste mest fra 2020 til 2021. De hadde en vekst på nærmere 2 500 arbeidsforhold, hvor veksten hovedsakelig var blant universitetene og høyskolene. Veksten på kunnskapsområdet fortsatte fra 2021 til 2022, med en økning på rundt 2 400 arbeidsforhold. DFØ har tidligere vist i et [blogginlegg](#) at fra 2017 til 2022, sto kunnskapsområdet for 70 prosent av veksten i antall arbeidsforhold i statsforvaltningen.

2.3 De fleste departementsområdene bidrar til veksten i statsforvaltningen, men i varierende grad

Figur 4 viser at antall arbeidsforhold i statsforvaltningen i stor grad er utgjort av noen departementsområder. Forsvars-, justis- og beredskaps- og kunnskapsområdet står til sammen for 63 prosent av hele statsforvaltningen. 11 av 16 departementsområder har mindre enn 7 000 arbeidsforhold.

Figur 4 Andel av totalt antall arbeidsforhold i statsforvaltningen i 2024, fordelt på departementsområder

Offentlig forvaltning har mange ulike oppgaver, og hvordan disse organiseres, har stor betydning for hvor mange arbeidsforhold det er i statsforvaltningen. For eksempel regnes alle ansatte ved universiteter og høyskoler som en del av statsforvaltningen, men det gjelder ikke ansatte ved helseforetakene. Både politiet og Forsvaret er fullt ut en del av statsforvaltningen, mens tjenester som NAV og Bufetat er delt mellom statlig og kommunal sektor.

Også organisatoriske endringer kan påvirke antallet arbeidsforhold som faller inn under statsforvaltningen. Da store deler av Jernbaneverket ble omgjort til selvstendige rettssubjekter, ble de ikke lenger regnet som en del av statsforvaltningen. Dette førte til en tydelig reduksjon i antall arbeidsforhold under samferdselsområdet, selv om de ansatte fortsatte i sine stillinger – nå i virksomheter utenfor statsforvaltningen. Når vi undersøker antall arbeidsforhold i statsforvaltningen, er det derfor viktig å være oppmerksom på hvordan forvaltningen er strukturert.

Faktaboks 3: Omorganiseringer mellom statlige virksomheter fra 2023 til 2024¹²

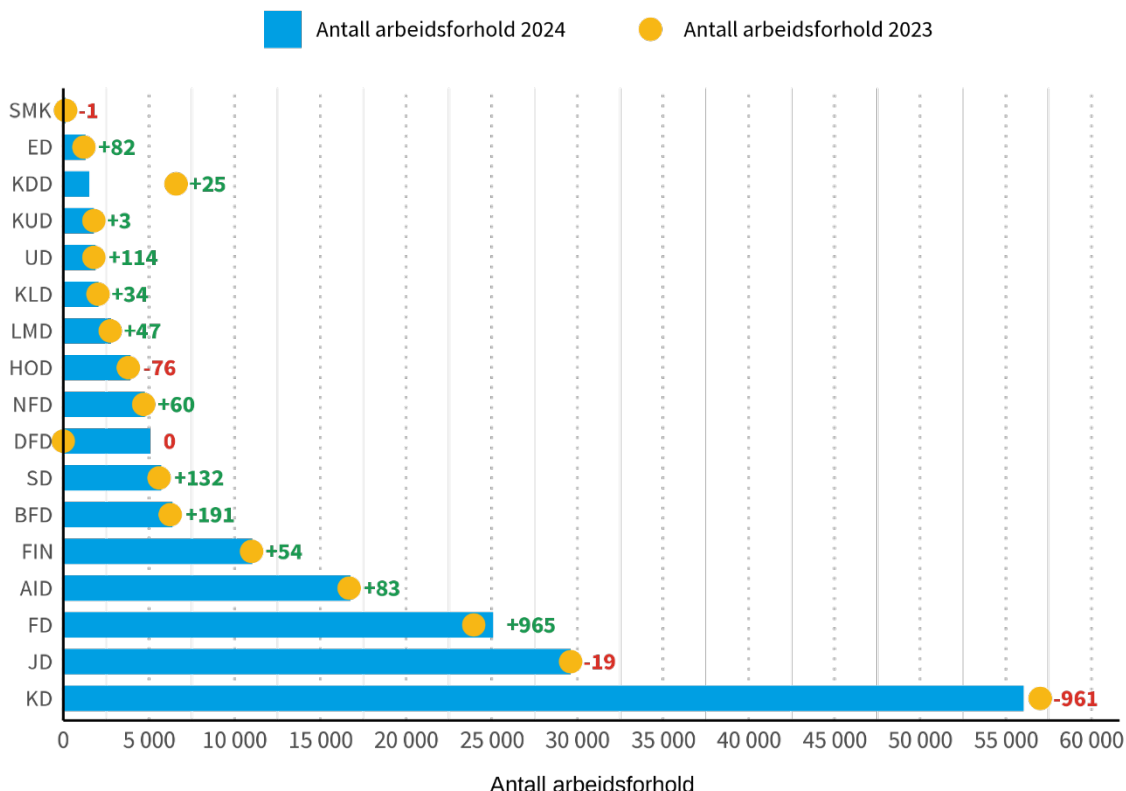
- 1. januar 2024 ble Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet opprettet som nytt departement. I den forbindelse ble 166 arbeidsforhold overført fra Kommunal- og distriktsdepartementet.
- Med opprettelsen av Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet overtok de ansvaret for Datatilsynet, Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS), Digitaliseringsdirektoratet, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, Statsbygg og Statsforvalterne.
- Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) fikk overført et arbeidsforhold fra Energidepartementet.
- 19. august 2024 overtok Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) enhet for EØS-oversettelse og enhet for oversettelser fra Utenriksdepartementet. I den forbindelse overtok DSS 17 arbeidsforhold.
- I perioden 2021 til 2024 deltok Statsforvalterne i Nordland, Vestland og Rogaland i et forsøk med Husbanken, der medarbeidere fra statsforvalterne ble overført til Husbanken. Forsøksperioden ble avsluttet 1. september 2024. I den forbindelse mottok statsforvalterne 12 arbeidsforhold fra Husbanken.
- 1. oktober 2024 ble ansvaret for driftsanskaffelser overført fra Forsvaret til Forsvarsmateriell. I den forbindelse ble 106 arbeidsforhold overført ved virksomhetsoverdragelse.
- Det har vært store endringer i sentral helseforvaltning. Helse- og omsorgsdepartementet, Direktoratet for medisinske produkter, Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet, er alle direkte berørt. I tillegg ble Direktoratet for e-helse nedlagt. Endringene skjedde 1. januar 2024.
- Helse- og omsorgsdepartementet fikk overført 2 arbeidsforhold fra Folkehelseinstituttet. Direktoratet for medisinske produkter fikk overført 21 arbeidsforhold fra Folkehelseinstituttet og 4 arbeidsforhold fra Helsedirektoratet. Folkehelseinstituttet fikk overført 21 arbeidsforhold fra Direktoratet for e-helse, 67 arbeidsforhold fra Helsedirektoratet og 200 fra Helse Sør-Øst. Helsedirektoratet fikk overført 204 arbeidsforhold fra Direktoratet for e-helse og 35 arbeidsforhold fra Folkehelseinstituttet.
- 1. januar 2024 overtok Hovedredningssentralen ansvaret for forvaltningen av redningshelikoptertjenesten. I den forbindelse ble 7 arbeidsforhold overført fra Justis- og beredskapsdepartementet til Hovedredningssentralen.

¹² Se vedlegg 1 for en oversikt over alle omorganiseringer, fordelt på departementsområder der vi også viser de annualiserte tallene.

- Fra 1. januar 2024 ble NorSIS ved virksomhetsoverdragelse en del av Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Nasjonal sikkerhetsmyndighet mottok i den forbindelse 9 arbeidsforhold.
- 1. juli 2024 ble den militære disiplinærmyndighet, en virksomhet som lå under Justis- og beredskapsdepartementet, nedlagt. Krigsadvokaten sine stillinger ble overført til Forsvaret, som skal ivareta tjenester knyttet til rådgivning, tilsyn og kontroll med disiplinærsaker. Det dreide seg om 3 arbeidsforhold. Generaladvokatembetet ble overført til Riksadvokaten. I den forbindelse ble 2 arbeidsforhold overført til Riksadvokaten.
- 1. januar 2024 ble Senter mot marin forurensning (Marfo) innlemmet i Miljødirektoratet. I den forbindelse ble 16 arbeidsforhold overført til Miljødirektoratet. De ansatte har fortsatt Svolvær som sitt arbeidssted.
- I 2023 ble det besluttet at Norad skulle få et større ansvar for forvaltningen av norsk bistand, og at Utenriksdepartementet skulle ha et tydeligere ansvar for politikkutforming og styring. I den forbindelse ble 10 arbeidsforhold overført fra Utenriksdepartementet til Norad. Overføringen av ansatte skjedde i to omganger, halvparten 1. mai og resten 19. august 2024.

2.3.1 Forsvarsområdet vokser mest etter å ha blitt prioritert i statsbudsjettet

Figur 5 viser endring i antall arbeidsforhold per departementsområde fra 2023 til 2024, justert for omorganiseringer.

Figur 5 Utviklingen i antall arbeidsforhold i statsforvaltningen fra 2023 til 2024, fordelt på departementsområder (justert for omorganiseringer)¹³

Med en økning på 965 arbeidsforhold, vokser forsvarsområdet mest. Viktige årsaker til dette er krigen i Ukraina, økte forventninger fra NATO og realisering av [Forsvarsløftet](#). Samtlige virksomheter på forsvarsområdet bidrar til vekst, men det er særlig Forsvaret, Forsvarsbygg og Forsvarsmateriell som vokser.

På barne- og familieområdet er det Bufdir som bidrar til veksten, med en vekst på 235 arbeidsforhold. Bufdir begrunner veksten med endring i arbeidsmengden innenfor nåværende oppgaveportefølje, og peker på at områdene institusjonsbarnevern og enslige mindreårige er blitt styrket. Øvrige virksomheter på barne- og familieområdet har enten uendret eller reduksjon i antall arbeidsforhold.

På samferdselsområdet er det hovedsakelig Statens vegvesen som bidrar til veksten, med en vekst på 117 arbeidsforhold. De begrunner veksten med endring i in-/outsourcing, der konsulenter er byttet ut med egne ansatte. I tillegg har de endret ambisjonsnivå for nåværende oppgaveportefølje, med styrkede tiltak mot sosial dumping. Flere andre virksomheter på samferdselsområdet har også en vekst i antall arbeidsforhold, men den er vesentlig lavere. Ingen andre virksomheter vokser med mer enn 9 arbeidsforhold.

¹³ At vi justerer for omorganiseringer, gir noen utslag for Kommunal- og distriktsområdet og Digitaliserings- og forvaltningsområdet i figur 10. Dette kan forklares av at Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet ble opprettet som nytt departement i 2024, og at de overtok ansvaret for Datatilsynet, Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS), Digitaliseringsdirektoratet, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, Statsbygg og Statsforvalterne.

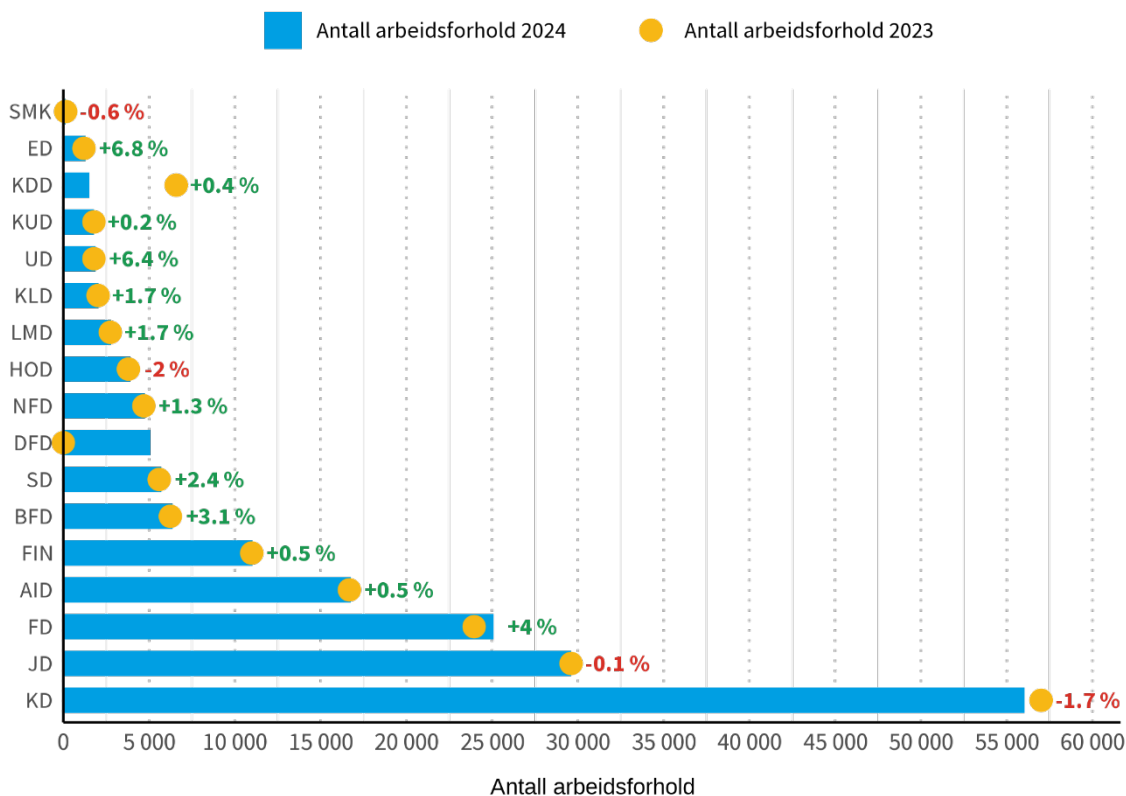
To av de største departementsområdene, kunnskap og justis og beredskap, har en reduksjon i antall arbeidsforhold. Det er særlig universitetene og høyskolene som bidrar til reduksjon. To av tre universiteter og høyskoler har en reduksjon i antall arbeidsforhold i perioden 2023 til 2024. NTNU, Universitetet i Stavanger og Universitetet i Sørøst-Norge har en samlet reduksjon på 659 arbeidsforhold. Alle tre peker på endrede økonomiske rammer som den viktigste årsaken til reduksjonen.

På justis- og beredskapsområdet har politiet for første gang siden 2016 en reduksjon i antall arbeidsforhold. De peker på en reduksjon i «Ukraina-stillinger» og tilpassing av aktiviteten til budsjettene, som de viktigste årsakene til reduksjonen.

2.3.2 Energi og utenriks vokser mest relativt sett

Figur 6 viser prosentvis endring i antall arbeidsforhold fra 2023 til 2024, justert for omorganiseringer. Også her er forsvarsområdet blant de som vokser mest, men det er energi- og utenriksområdet som har størst prosentvis vekst.

Figur 6 Prosentvis utvikling i antall arbeidsforhold i statsforvaltningen fra 2023 til 2024, fordelt på departementsområder (justert for omorganiseringer)¹³

Den største bidragsyteren til veksten på Energiområdet er Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), som hadde en vekst på 70 arbeidsforhold. De begrunner veksten med endring i arbeidsmengde innenfor nåværende oppgaveportefølje, og at det derfor var behov for å øke kapasiteten innen spesifikke fagområder. NVE fikk tilført midler til nye stillinger i statsbudsjettet.

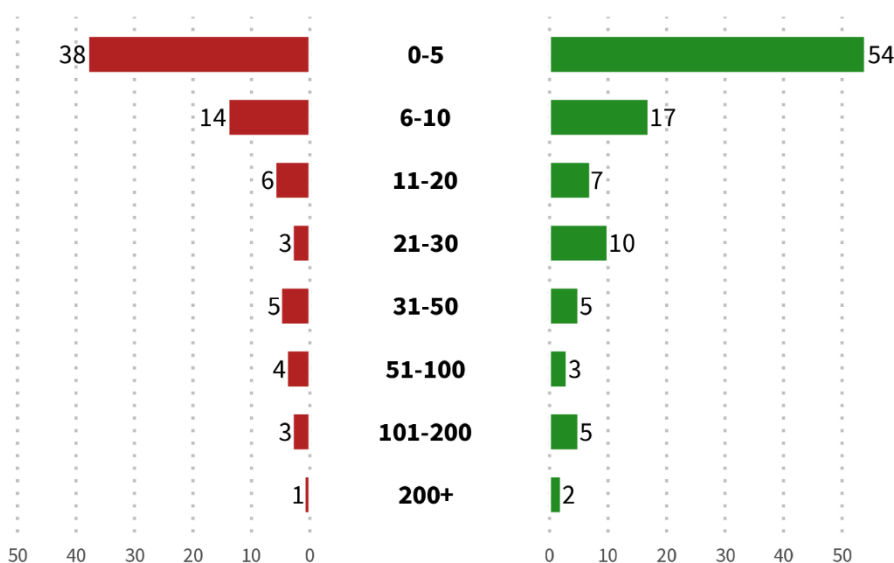
På utenriksområdet er det særlig utsendte til utenriksstasjonene som bidrar til vekst, med en økning på 101 arbeidsforhold fra 643 til 744 arbeidsforhold. I tillegg hadde Norad en vekst på 27 arbeidsforhold. Veksten i Norad begrunnes med endringer i oppgaveporteføljen. Som en del av dette fikk Norad overført oppgaver og ansatte fra Utenriksdepartementet, i tillegg til at de rekrutterte eksternt.

Faktaboks 4: En håndfull statlige virksomheter har stor betydning for endringen i antall arbeidsforhold i statsforvaltningen

Figur 7 viser hvordan en håndfull statlige virksomheter har stor betydning for endringen i antall arbeidsforhold i statsforvaltningen. Sju virksomheter har en vekst på over 100 arbeidsforhold og fire virksomheter har en reduksjon på mer enn 100. Om lag halvparten av alle statlige virksomheter har en endring mellom 0 og 5 arbeidsforhold.

Figur 7 Antall statlige virksomheter kategorisert etter endring i antall arbeidsforhold fra 2023 til 2024

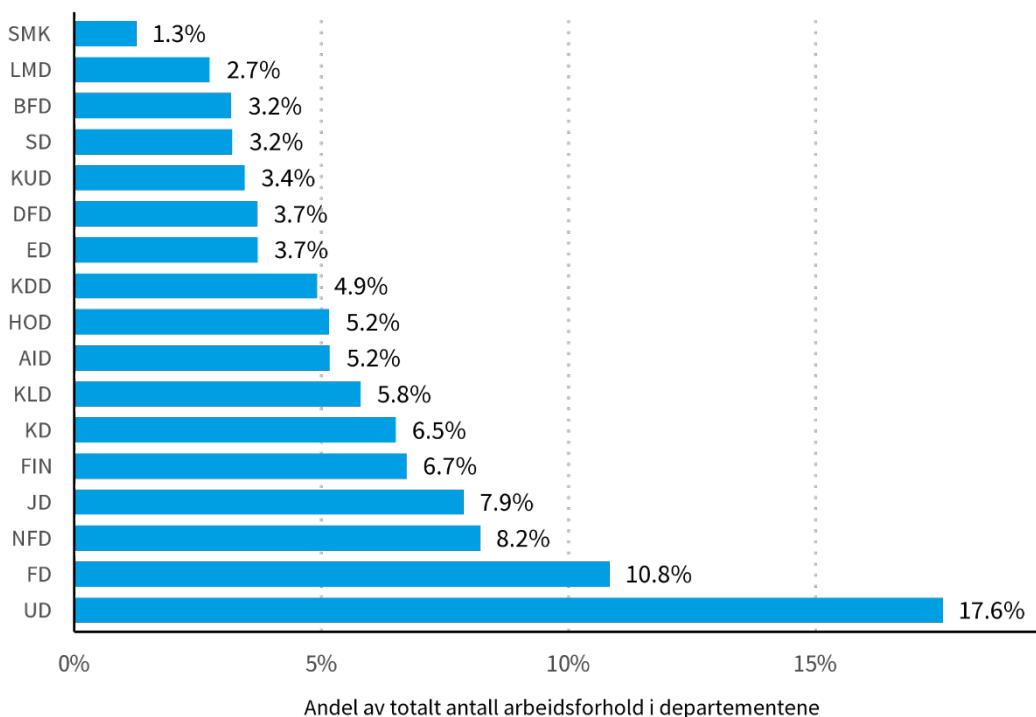
Statlige virksomheter kategorisert etter endring i antall arbeidsforhold

2.4 Departementene har små endringer i antall arbeidsforhold

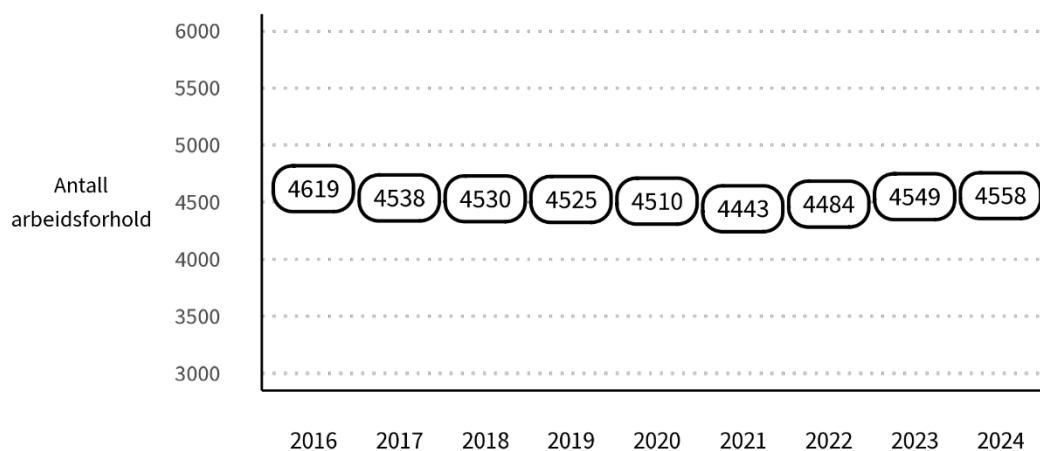
Det var 4 558 arbeidsforhold i departementene i 2024. Figur 8 viser andelen arbeidsforhold i departementene. Utenriksdepartementet og Forsvarsdepartementet er størst, mens Statsministerens kontor er minst.

Figur 8 Andel av totalt antall arbeidsforhold i departementene i 2024, fordelt på departementer

Figur 9 viser at det er små endringer i antall arbeidsforhold fra 2023 til 2024. Samlet har departementene vokst med 9 arbeidsforhold eller 0,2 prosent. Ser vi utviklingen over tid, var det fra 2016 til 2021 en svak nedadgående trend i antall arbeidsforhold, før det har gått litt opp igjen frem til 2024. Utviklingen må likevel kunne sies å være relativt stabil.

Figur 9 Utviklingen i antall arbeidsforhold i departementene fra 2016 til 2024 (ikke justert for omorganiseringer)

2.4.1 Flytting av oppgaver og ansatte mellom departementene og underliggende virksomheter har betydning for endringen

Fra 2023 til 2024 har det vært noen omorganiseringer i departementene som har betydning for endring i antall arbeidsforhold. Som følge av omorganiseringer er det i sum flyttet 17 arbeidsforhold ut av departementene. Justert for omorganiseringer var det dermed en økning på 26 arbeidsforhold eller 0,6 prosent i departementene.

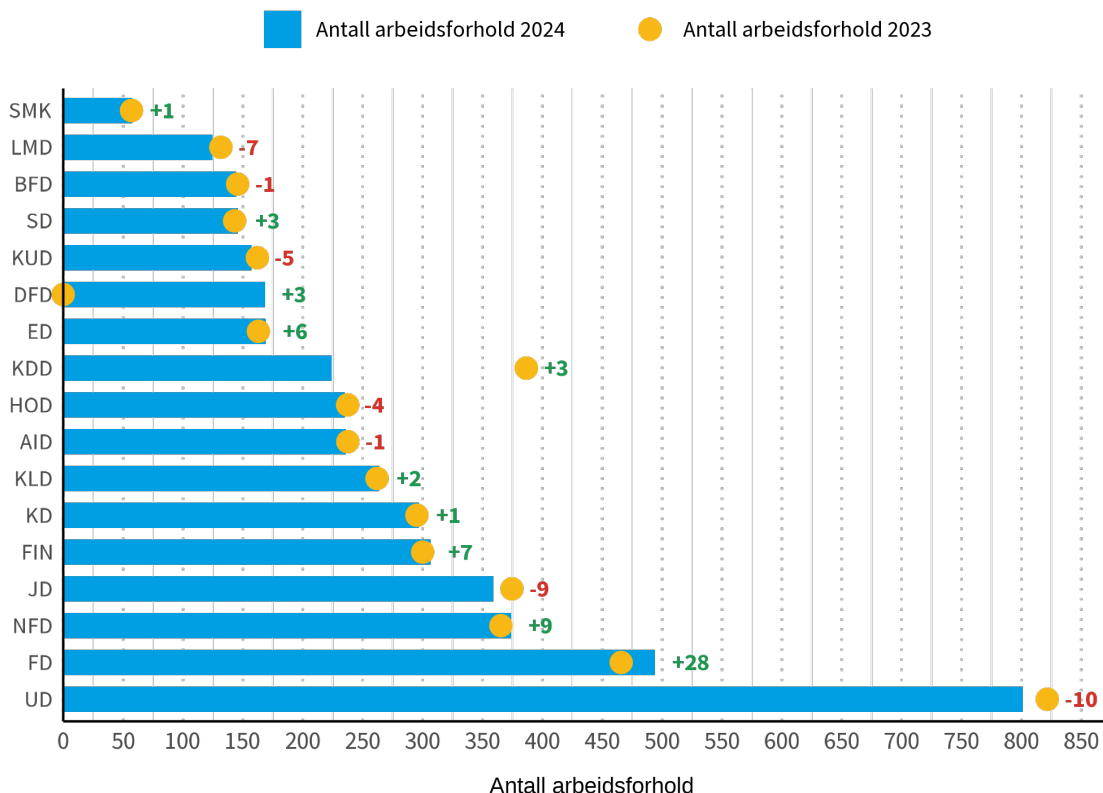
Faktaboks 5: Omorganiseringer mellom departementer og øvrige virksomheter med størst betydning i form av antall arbeidsforhold

- 1. januar 2024 overtok Hovedredningssentralen ansvaret for forvaltningen av redningshelikoptertjenesten. I den forbindelse ble 7 arbeidsforhold overført fra Justis- og beredskapsdepartementet til Hovedredningssentralen.
- 19. august 2024 overtok Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) enhet for EØS-oversettelse og enhet for oversettelser fra Utenriksdepartementet. I den forbindelse overtok DSS 17 arbeidsforhold.
- I 2023 ble det besluttet at Norad skulle få et større ansvar for forvaltningen av norsk bistand, og at Utenriksdepartementet skulle ha et tydeligere ansvar for politikkutforming og styring. I den forbindelse ble 10 arbeidsforhold overført fra Utenriksdepartementet til Norad. Overføringen av ansatte skjedde i to omganger, halvparten 1. mai og resten 19. august 2024.
- Se faktaboks under 2.2.1 for en oversikt over alle omorganiseringer.

2.4.2 Forsvarsdepartementet har størst vekst blant departementene

Figur 10 viser endring i antall arbeidsforhold fra 2023 til 2024 justert for omorganiseringer. Generelt sett er det små endringer i antall arbeidsforhold i departementene. 10 av 17 departementer har en endring på fem eller mindre. Med en økning på 28 arbeidsforhold, vokser Forsvarsdepartementet mest. Som nevnt i kapittel 2 er viktige årsaker til dette krigen i Ukraina, økte forventninger fra NATO og realisering av [Forsvarsløftet](#).

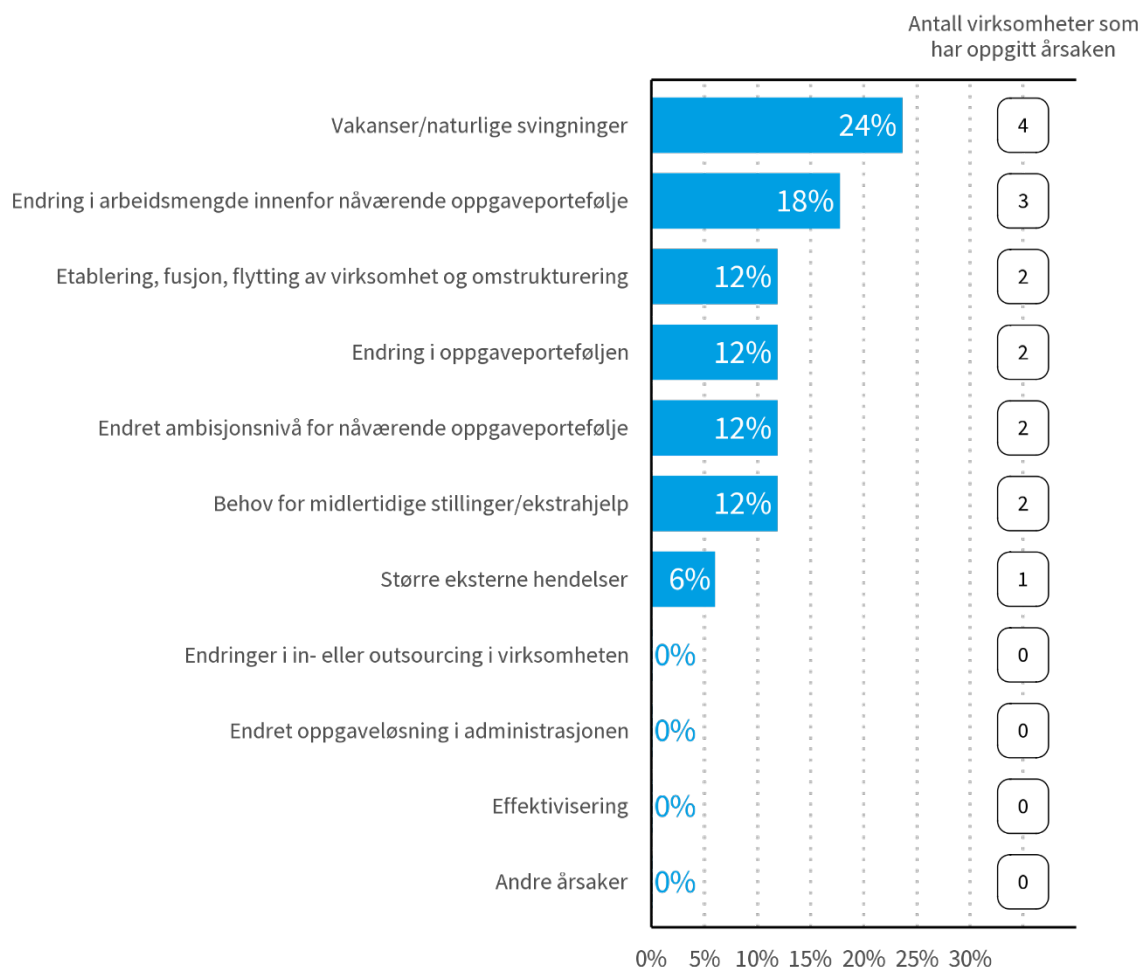
Figur 10 Utviklingen i antall arbeidsforhold i departementene fra 2023 til 2024 (justert for omorganiseringer)

2.4.3 Departementene peker på vakanser og naturlige svingninger som den viktigste årsaken til endring

Figur 11 og 12 viser hva departementene har valgt som de viktigste årsakene til vekst og reduksjon i antall arbeidsforhold. Den viktigste årsaken til endring, uavhengig av vekst eller reduksjon, er vakanser og naturlige svingninger. Dette understøttes av at de aller fleste departementer har svært små endringer. Videre ser vi at tre departementer begrunner vekst med endring i arbeidsmengde innenfor nåværende oppgaveportefølje. Det begrunnes ikke nærmere hva det innebærer.

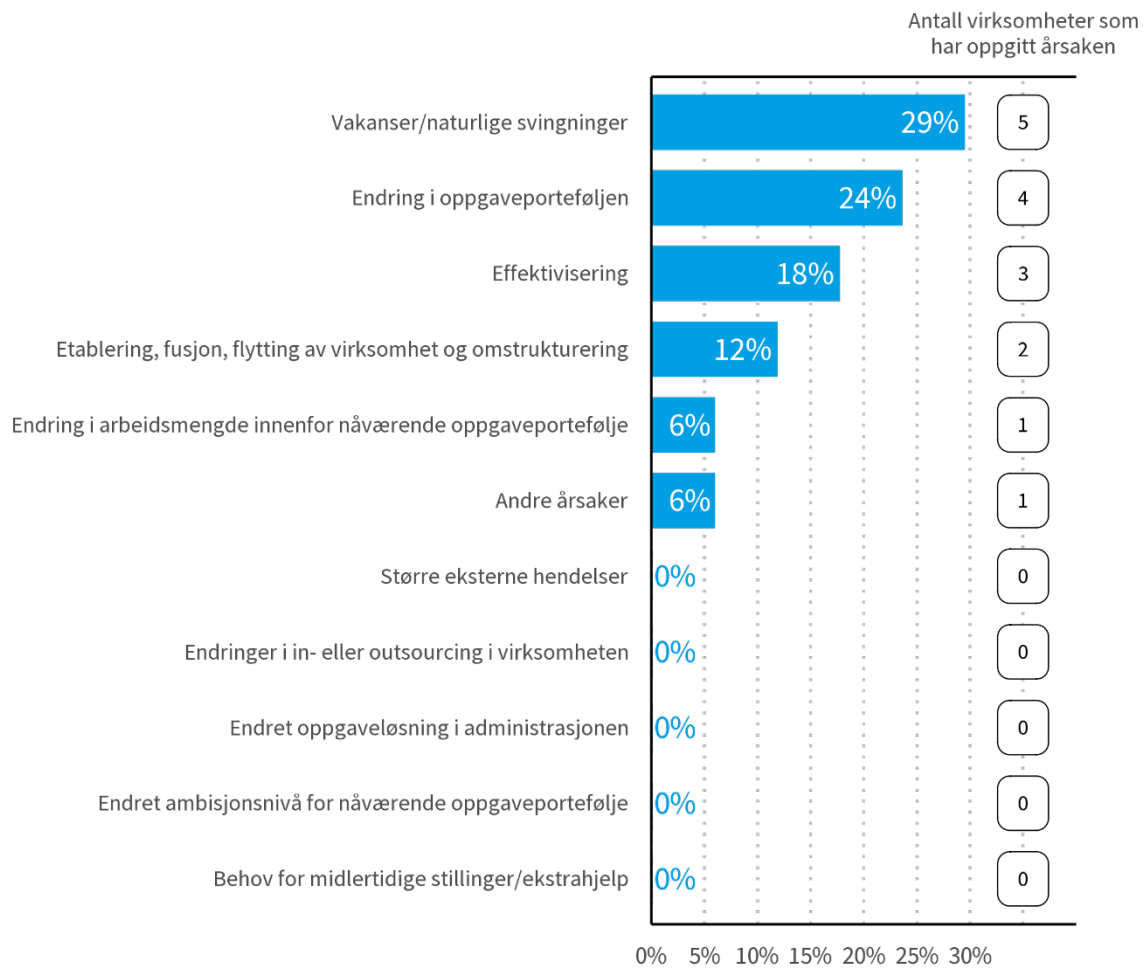
Figur 11 Årsaker til vekst i antall arbeidsforhold i departementene fra 2023 til 2024

Figurtekst: Departementene kunne oppgi inntil tre årsaker til vekst. Alle departementer som har besvart kartleggingen kunne oppgi årsaker til vekst, også de som har hatt en reduksjon i antall arbeidsforhold.

Endring i oppgaveporteføljen og effektivisering trekkes frem som årsaker til reduksjon blant noen departementer. To departementer peker på at utvalgs-/sekretariatsarbeid er avsluttet, mens Utenriksdepartementet viser til flytting av oppgaver til DSS og Norad, som vist i 2.2.1. Et av departementene som oppgir effektivisering, sier de har hatt ansettelsesstopp som følge av budsjettunderskudd.

Figur 12 Årsaker til reduksjon i antall arbeidsforhold i departementene fra 2023 til 2024

Figurtekst: Departementene kunne oppgi inntil tre årsaker til reduksjon. Alle departementer som har besvart kartleggingen kunne oppgi årsaker til reduksjon, også de som har hatt en vekst i antall arbeidsforhold.

Tabell 3 Antall arbeidsforhold per departementsområde og endring fra 2023 til 2024

Departementsområde	Arbeidsforhold 2023	Arbeidsforhold 2024	Endring, ujustert	Prosent endring, ujustert	Omorg- aniseringer ¹⁴	Endring, justert	Prosent endring, justert
AID	16678	16761	83	0,5 %	-1	83	0,5 %
BFD	6237	6380	143	2,3 %	-48	191	3,1 %
DFD	0	5094	5094	-	5094	0	-
ED	1200	1281	82	6,8 %	0	82	6,8 %
FD	23951	25103	1152	4,8 %	187	965	4,0 %
FIN	10986	11040	54	0,5 %	0	54	0,5 %
HOD	3791	3915	124	3,3 %	200	-76	-2,0 %
JD	29604	29593	-12	0,0 %	8	-19	-0,1 %
KD	57009	56032	-977	-1,7 %	-16	-961	-1,7 %
KDD	6584	1522	-5062	-76,9 %	-5087	25	0,4 %
KLD	2023	2057	34	1,7 %	0	34	1,7 %
KUD	1783	1786	3	0,2 %	0	3	0,2 %
LMD	2739	2787	47	1,7 %	0	47	1,7 %
NFD	4692	4752	60	1,3 %	0	60	1,3 %
SD	5586	5719	132	2,4 %	0	132	2,4 %
SMK	135	134	-1	-0,6 %	0	-1	-0,6 %
UD	1782	1891	109	6,1 %	-6	115	6,4 %
Totalt	174781	175847	1066	0,6 %	331	735	0,4 %

¹⁴ Måten omorganiseringer påvirker endringstallene på kan være forvirrende. Følgende eksempel forklarer hvordan det må tolkes: KD har en ujustert endring på 977 arbeidsforhold. Kartleggingen vår har avdekket at deler av denne reduksjonen skyldes at Khrono ble etablert som en selvstendig forening utenfor statsforvaltningen. Justerer vi for at 16 arbeidsforhold ble flyttet ut av statsforvaltningen gjennom en omorganisering, var endringen på 16 arbeidsforhold mindre, 961 arbeidsforhold.

Tabell 4 Antall arbeidsforhold per departement og endring fra 2023 til 2024

Departementsområde	Arbeidsforhold 2023	Arbeidsforhold 2024	Endring, ujustert	Prosent endring, ujustert	Omorg- aniseringer	Endring, justert	Prosent endring, justert
AID	238	236	-2	-0,8 %	-1	-1	-0,5 %
BFD	146	145	-1	-0,6 %	0	-1	-0,6 %
DFD	0	169	169	-	166	3	-
ED	163	169	6	3,8 %	0	6	4,0 %
FD	466	494	28	6,0 %	0	28	6,0 %
FIN	300	307	7	2,2 %	0	7	2,2 %
HOD	237	235	-2	-1,0 %	2	-4	-1,8 %
JD	375	359	-16	-4,2 %	-7	-9	-2,3 %
KD	295	297	1	0,5 %	0	1	0,5 %
KDD	387	224	-163	-42,1 %	-166	3	0,9 %
KLD	262	264	2	0,8 %	0	2	0,8 %
KUD	162	157	-5	-3,1 %	0	-5	-3,1 %
LMD	132	125	-7	-5,1 %	0	-7	-5,1 %
NFD	365	374	9	2,4 %	0	9	2,4 %
SD	143	146	3	1,9 %	0	3	1,9 %
SMK	57	58	1	1,0 %	0	1	1,0 %
UD	822	801	-20	-2,5 %	-11	-10	-1,2 %
Totalt	4549	4558	9	0,2 %	-17	26	0,6 %

Tabell 5 Antall arbeidsforhold i underliggende virksomheter per departement og endring fra 2023 til 2024

Departementsområde	Arbeidsforhold 2023	Arbeidsforhold 2024	Endring, ujustert	Prosent endring, ujustert	Omorg- aniseringer	Endring, justert	Prosent endring, justert
AID	16441	16525	85	0,5 %	0	85	0,5 %
BFD	6091	6235	144	2,4 %	-48	192	3,2 %
DFD	0	4925	4925	Inf	4928	-3	-Inf
ED	1037	1112	76	7,3 %	0	76	7,3 %
FD	23485	24609	1124	4,8 %	187	937	4,0 %
FIN	10686	10734	48	0,4 %	0	48	0,4 %
HOD	3554	3680	126	3,5 %	198	-72	-2,0 %
JD	29229	29233	4	0,0 %	15	-10	0,0 %
KD	56714	55735	-979	-1,7 %	-16	-963	-1,7 %
KDD	6198	1298	-4899	-79,1 %	-4921	22	0,4 %
KLD	1761	1793	32	1,8 %	0	32	1,8 %
KUD	1621	1629	8	0,5 %	0	8	0,5 %
LMD	2608	2662	54	2,1 %	0	54	2,1 %
NFD	4327	4378	51	1,2 %	0	51	1,2 %
SD	5443	5573	130	2,4 %	0	130	2,4 %
SMK	78	77	-1	-1,8 %	0	-1	-1,8 %
UD	961	1090	129	13,5 %	5	124	12,9 %
Totalt	170232	171289	1056	0,6 %	348	709	0,4 %

3 Geografi og sentralitet

I dette kapitlet beskriver vi den geografiske fordelingen av ansatte i statsforvaltningen. Fordelingen baserer seg på hvor de ansatte har arbeidssted, ikke hvor de er bosatt.

3.1 Om endringer i kommune- og fylkesstruktur

Endringer i kommune- og fylkesstrukturen gir utfordringer når man skal sammenligne utviklingen i antall ansatte i staten fordelt på fylker og sentralitetsnivåer over tid. Slike endringer kan skyldes sammenslåinger, delinger eller grensejusteringer, noe som påvirker både de geografiske enhetene og deres klassifisering etter sentralitet.

For å sikre sammenlignbarhet i tidsseriene benyttes den nyeste kommune- og fylkesinndelingen konsekvent for hele perioden. Det betyr at vi summerer data for tidligere kommuner slik at de tilsvarer dagens struktur. For eksempel behandles Ski og Oppegård som Nordre Follo kommune også for år før sammenslåingen i 2020, selv om de var egne kommuner til og med 2019.¹⁵

Sentralitetsnivåer bestemmes ut ifra SSBs sentralitetsindeks, og er basert på kommunenes befolkning, avstand til ulike servicetilbud og arbeidsplasser (se nærmere omtale i 4.4).¹⁶ Når kommunestrukturen endres, kan dette påvirke kommunens sentralitetsnivå. Også her benyttes det siste tilgjengelige nivået for den enkelte kommune gjennom hele tidsserien, slik at sammenligningen skjer på samme grunnlag for alle år.

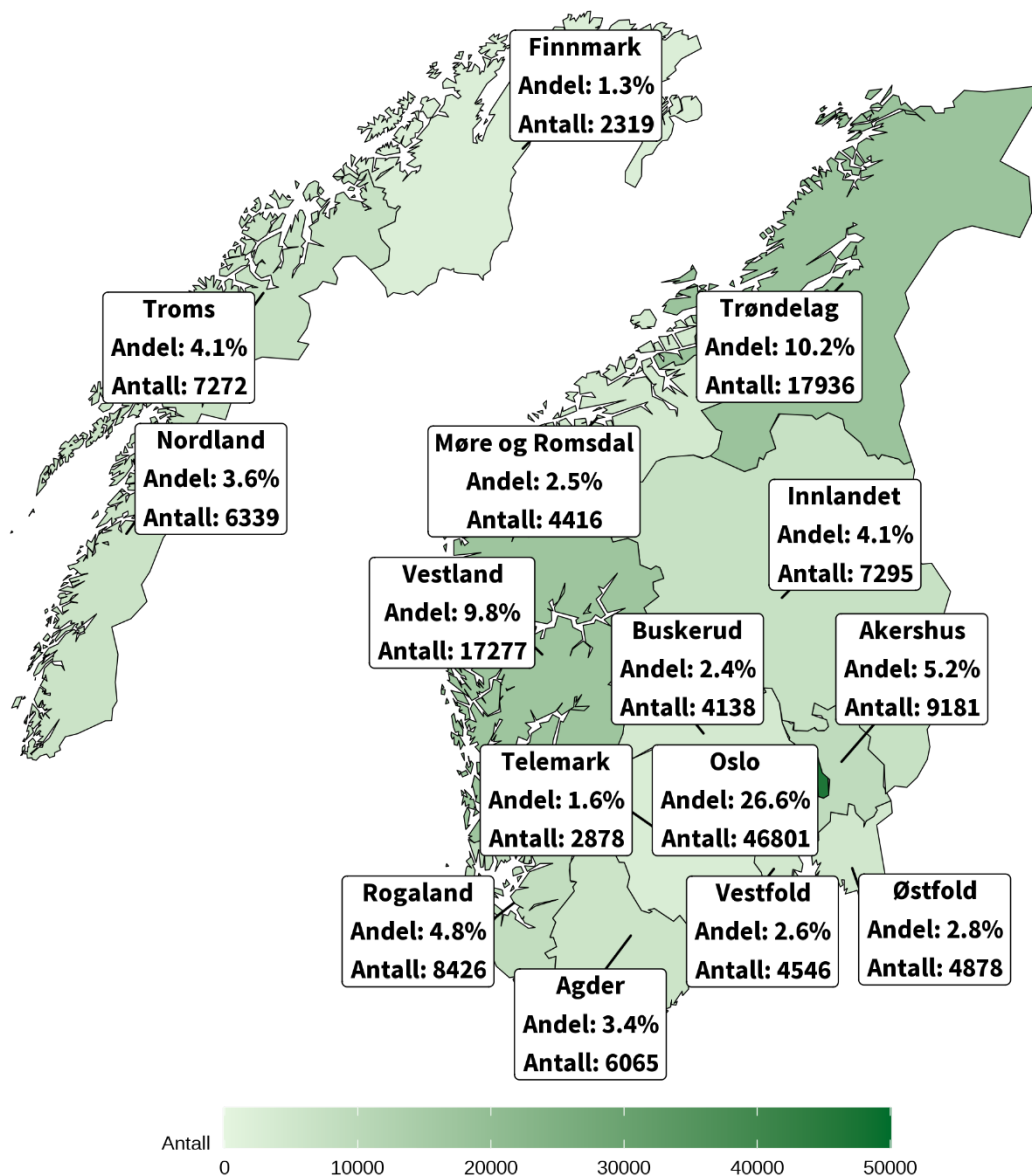
3.2 Tre av fire ansatte i statsforvaltningen jobber utenfor Oslo

Statsforvaltningen er representert med arbeidsforhold i alle fylker. Figur 13 viser at Oslo har flest med 46 801, tilsvarende 26,7 prosent. Finnmark, Møre og Romsdal, Buskerud og Østfold har alle mindre enn 5 000 arbeidsforhold. Det tilsvarer andeler på under 3 prosent. For 26 078 arbeidsforhold, tilsvarende 14,8 prosent av statsforvaltningen, har vi ikke informasjon om arbeidssted. Det gjelder blant annet arbeidsforhold i Utenriksdepartementets utenriktjeneste og i Forsvaret.

¹⁵ [Les mer](#) om hva SSB skriver om dette.

¹⁶ Beregningene som ligger til grunn for sentralitetsindeksen er beskrevet i [SSB-notat 2020/4](#). Indeksen er oppdatert for 2024-kommuner. For mer informasjon, [se her](#).

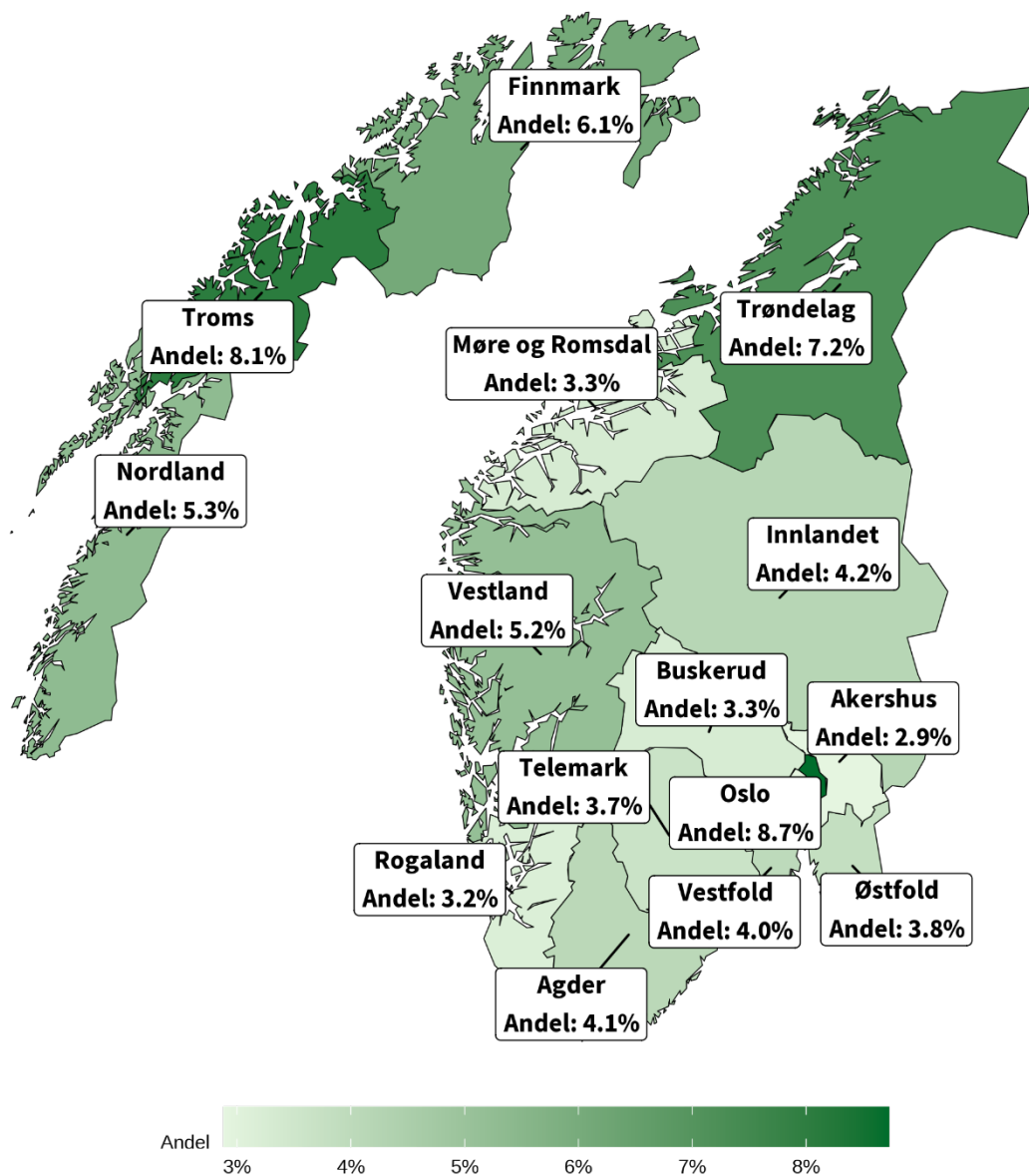
Figur 13 Antall arbeidsforhold i statsforvaltningen i 2024, fordelt på fylker

Figurtekst: Kategorien «Annet» er med i beregningene av andeler.

Figur 14 viser hvor stor andel arbeidsforholdene i statsforvaltningen utgjør av alle sysselsatte i fylkene. Oslo og Troms har de høyeste andelenene, mens Akershus, Rogaland, Buskerud og Møre og Romsdal har de laveste andelenene.

Figur 14 Andelen som antall arbeidsforhold i statsforvaltningen utgjør av alle sysselsatte i fylkene i 2024¹⁷

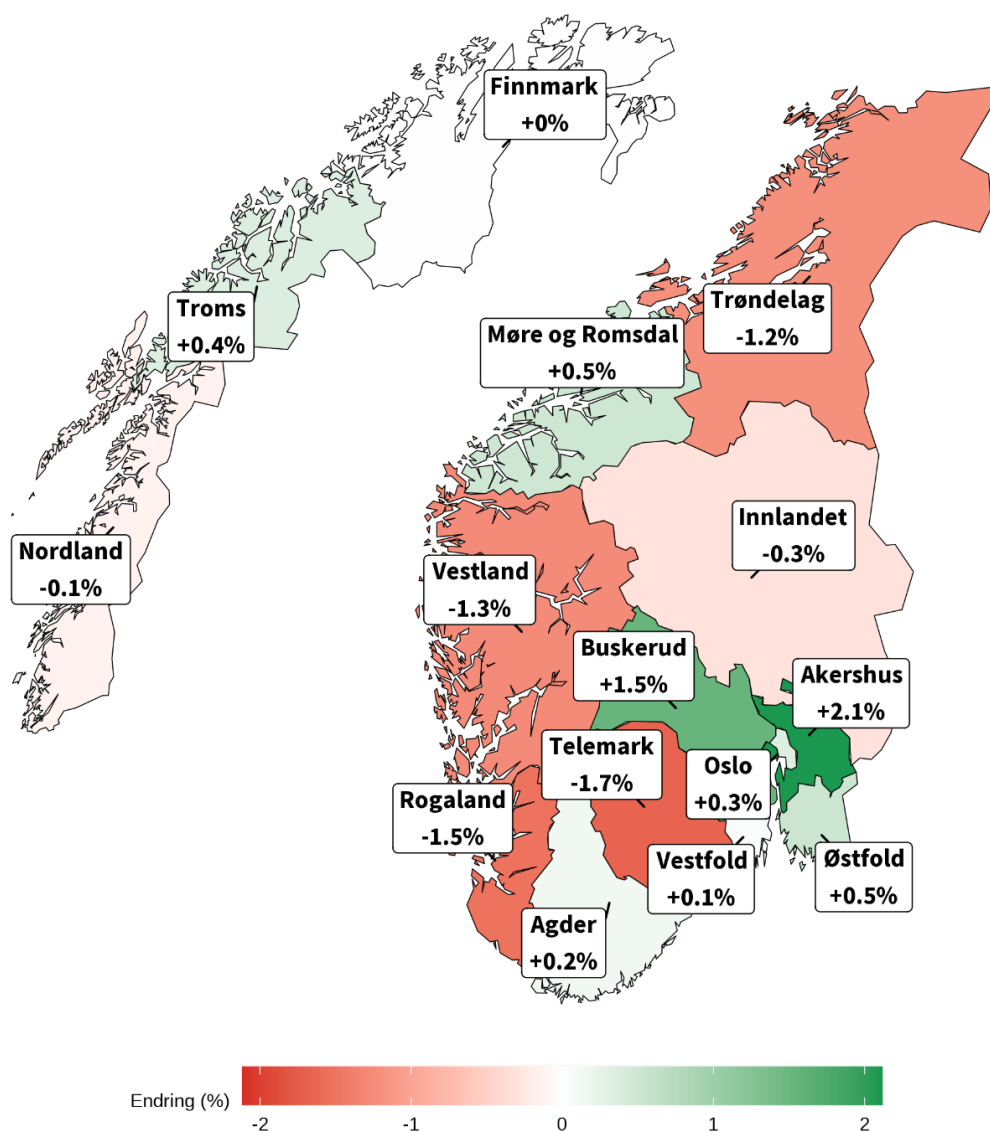
¹⁷ SSBs generelle sysselsettingsstatistikk og statistikk om ansatte i staten bruker ulike målemetoder. Dersom statistikkene hadde hatt like målemetoder kan det være at andelen ville sett annerledes ut. Andelen gir likevel nyttig innsikt i forskjeller mellom fylkene.

3.3 Universitetene og høyskolene har stor betydning for utviklingen i fylkene

Figur 15 viser den prosentvise veksten fra 2023 til 2024 i antall arbeidsforhold i statsforvaltningen. Åtte fylker har hatt en vekst, seks har hatt en reduksjon, og Finnmark har ingen endring.

Den prosentvise veksten er størst i Akershus og Buskerud, med en samlet økning på 253 arbeidsforhold. Det er særlig Statens vegvesen, Kriminalomsorgen og Bufetat som har hatt en økning i disse fylkene. Telemark, Rogaland, Vestland og Trøndelag har alle en reduksjon på mer enn én prosent. Samlet har de hatt en på reduksjon på 400 arbeidsforhold. Det er særlig universiteter og høyskoler som bidrar til reduksjonen, herunder NTNU, Universitetet i Stavanger, Universitetet i Bergen, Universitetet i Sørøst-Norge og Høgskulen på Vestlandet.

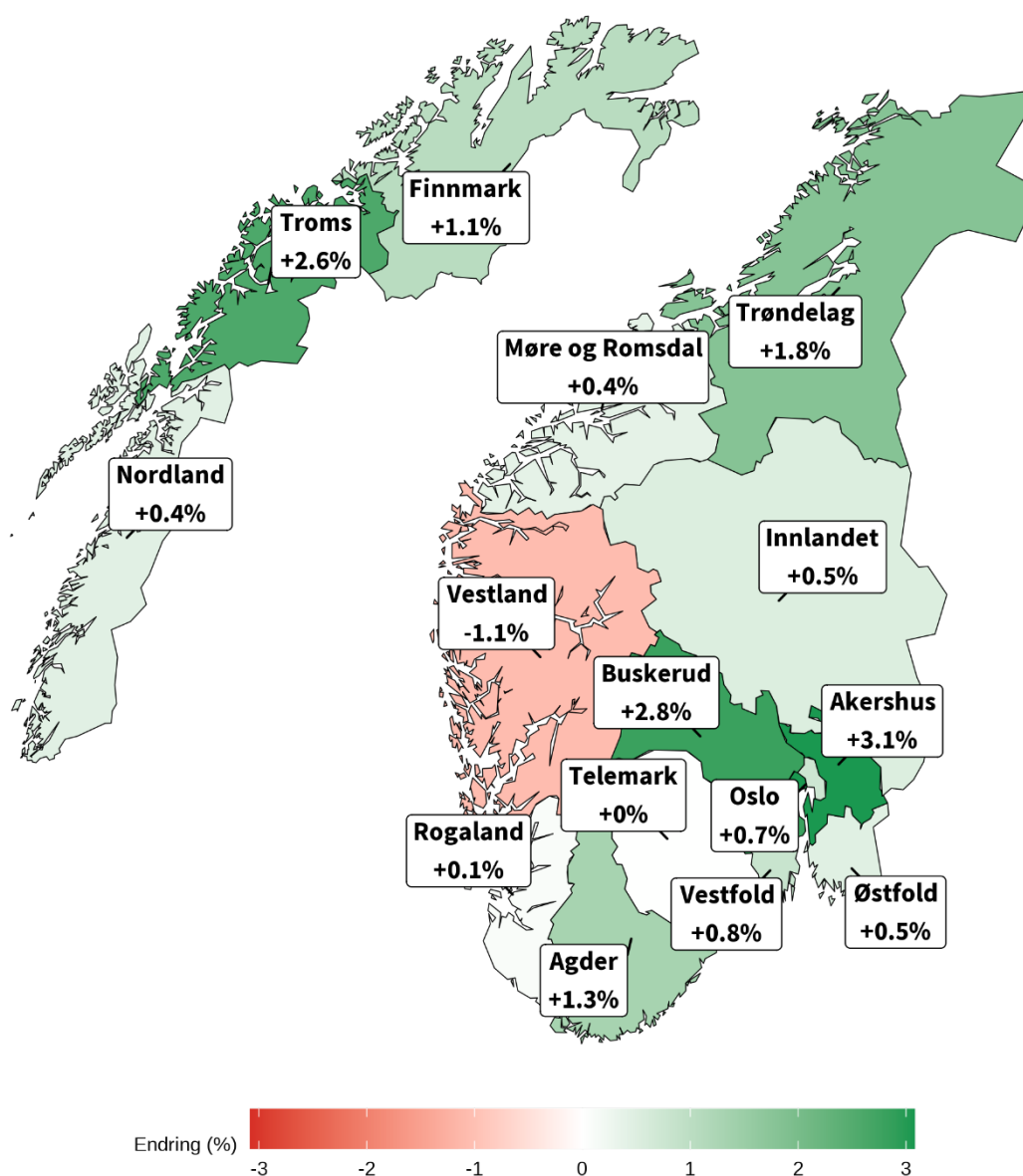
Figur 15 Prosentvis endring fra 2023 til 2024 i antall arbeidsforhold i statsforvaltningen, fordelt på fylker

Universiteter og høyskoler er unike i statsforvaltningen. De er spredt over hele landet og utgjør nær en tredjedel av alle arbeidsforhold i statsforvaltningen. De har dermed stor betydning for de overordnede endringstallene. Det er derfor interessant å se hvordan utviklingen i statsforvaltningen er hvis vi holder universitetene og høyskolene utenfor.¹⁸

Figur 16 viser at 13 fylker har hatt en vekst i arbeidsforhold fra 2023 til 2024 når vi holder universitetene og høyskolene utenfor. Det er bare Vestland som har hatt en reduksjon. Politiet og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse har en samlet reduksjon på 153 arbeidsforhold i Vestland.

Figur 16 Prosentvis endring fra 2023 til 2024 i antall arbeidsforhold i statsforvaltningen fratrasket universiteter og høyskoler, fordelt på fylker

¹⁸ Se [regjeringen.no](https://www.regjeringen.no) for en oversikt over universiteter og høyskoler.

3.4 Vekst i antall arbeidsforhold i de minst sentrale kommunene fra 2023 til 2024

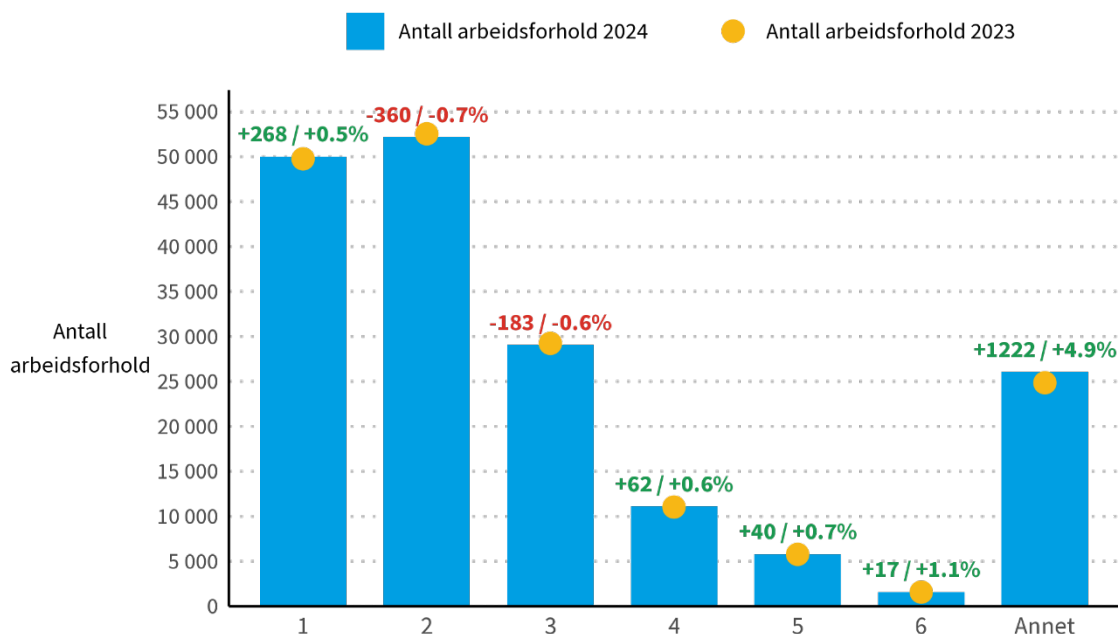
Figur 17 viser at fire av seks sentralitetsnivåer har hatt en vekst i arbeidsforhold fra 2023 til 2024. Det har også vært en betydelig vekst i kategorien «Annet» som kan forklares av at Forsvarsområdet har hatt stor vekst. I tillegg har Utenriksdepartementets utenriktjeneste vokst med 100 arbeidsforhold.

Faktaboks 6: Om SSBs sentralitetsindeks og sentralitetsnivåer

SSBs sentralitetsindeks¹⁹ er et alternativt mål til fylkesinndelingen for å synliggjøre den geografiske spredningen av arbeidsforhold i statsforvaltningen. Kommunene er kategorisert etter seks nivåer:

- Nivå 1 (mest sentrale kommuner): Oslo og nære omegn
- Nivå 2 (nest-mest sentrale kommuner): Eksempler er Trondheim, Stavanger og Moss
- Nivå 3 (mellomsentrale kommuner 1): Eksempler er Færder, Kristiansand og Bodø
- Nivå 4 (mellomsentrale kommuner 2): Eksempler er Namsos, Risør og Østre Toten
- Nivå 5 (nest-minst sentrale kommuner): Eksempler er Vadsø, Ullensvang og Alvdal
- Nivå 6 (minst sentrale kommuner): Eksempler er Utsira, Lierne og Nordkapp

¹⁹ Beregningene som ligger til grunn for sentralitetsindeksen er beskrevet i [SSB-notat 2020/4](#). Indeksen er oppdatert for 2024-kommuner. For mer informasjon, [se her](#).

Figur 17 Antall arbeidsforhold i statsforvaltningen i 2023 og 2024, fordelt på sentralitetsnivåer

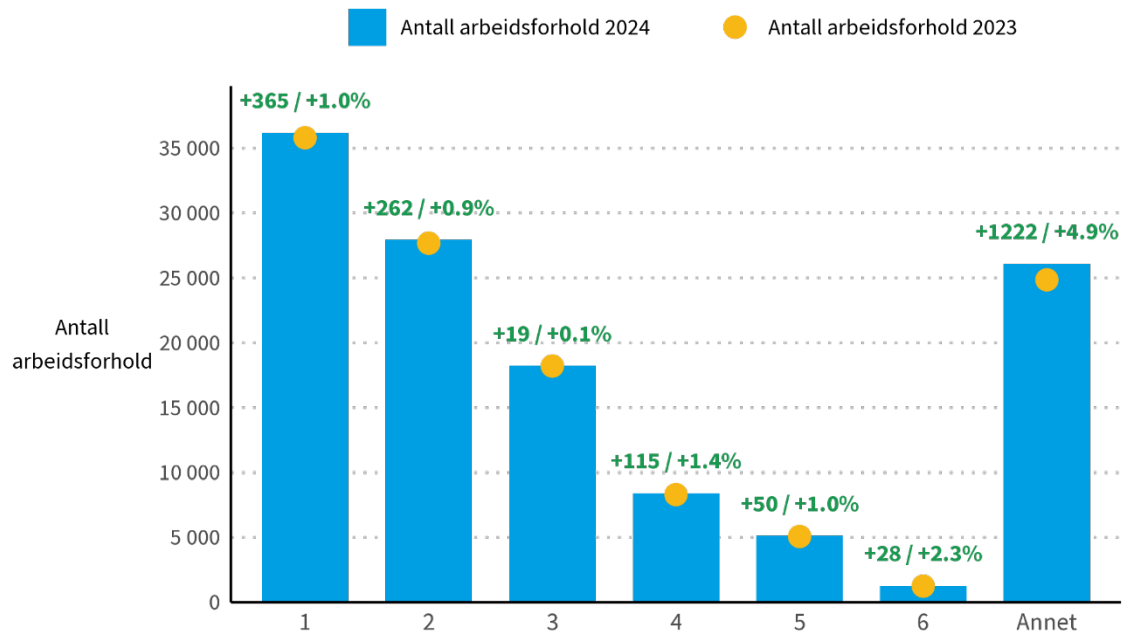
Den relativt store veksten på sentralitetsnivå 6 kan i stor grad tilskrives Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. I kartleggingsundersøkelsen opplyser de om at det har vært en økning i antall arbeidsforhold grunnet etablering av ny fagskole for brann- og redningspersonell. Brann- og redningsskolen er lokalisert i Tjeldsund kommune som er på sentralitetsnivå 6.

Reduksjonen på sentralitetsnivå 2 og 3 kan i stor grad tilskrives universitetene og høyskolene. På sentralitetsnivå 2 har NTNU, Universitetet i Stavanger, Universitetet i Bergen, Universitetet i Sørøst-Norge og Høgskulen på Vestlandet en samlet reduksjon på 635 arbeidsforhold ved sine arbeidsssteder. På sentralitetsnivå 3 har NTNU, Universitetet i Agder, Universitetet i Sørøst-Norge, Universitetet i Tromsø og Nord universitet en samlet reduksjon på 205 arbeidsforhold ved sine arbeidsssteder som er på sentralitetsnivå 3.

Figur 18 viser utviklingen fra 2023 til 2024 når universitetene og høyskolene holdes utenfor. Det er tydelig at de har stor betydning for utviklingen, særlig på sentralitetsnivå 2. I tillegg ser vi at sentralitetsnivå 2 og 3 har byttet fortegn, og at det dermed er en vekst på alle sentralitetsnivåer.

For «Annet» og sentralitetsnivå 6, er det fortsatt de samme virksomhetene som driver utviklingen. På sentralitetsnivå 2 har Statens vegvesen hatt størst vekst, med 125 arbeidsforhold ved sine arbeidsssteder. NAV og Bufetat har også hatt en vekst på sentralitetsnivå 2. Til sammen utgjør det en vekst på 149 arbeidsforhold.

Figur 18 Antall arbeidsforhold i statsforvaltningen fratrasket universiteter og høyskoler i 2023 og 2024, fordelt på sentralitetsnivåer

Tabell 6 Arbeidsforhold i statsforvaltningen og sysselsatte i 2023 og 2024, fordelt på fylker

Fylke	Arbeids- forhold 2023	Arbeids- forhold 2024	Endring	Endring %	Andel av stats- forvaltning	Sysselsatte 2023	Sysselsatte 2024	Vekst	Vekst %	Andel arbeidsforhold av sysselsatte 2024
Oslo	46644	46801	157	0,3	26,6 %	534393	536611	2218	0,4	8,7 %
Rogaland	8556	8426	-130	-1,5	4,8 %	263510	266652	3142	1,2	3,2 %
Møre og Romsdal	4394	4416	22	0,5	2,5 %	132757	133677	920	0,7	3,3 %
Nordland	6348	6339	-9	-0,1	3,6 %	118989	119050	61	0,1	5,3 %
Østfold	4852	4879	26	0,5	2,8 %	127820	127619	-201	-0,2	3,8 %
Akershus	8991	9181	190	2,1	5,2 %	314172	317619	3447	1,1	2,9 %
Buskerud	4076	4139	63	1,5	2,4 %	125749	126365	616	0,5	3,3 %
Innlandet	7319	7295	-23	-0,3	4,1 %	174633	174632	-1	0,0	4,2 %
Vestfold	4544	4546	3	0,1	2,6 %	113007	113239	232	0,2	4,0 %
Telemark	2927	2878	-49	-1,7	1,6 %	78320	78846	526	0,7	3,7 %
Agder	6055	6065	9	0,2	3,4 %	147243	148446	1203	0,8	4,1 %
Vestland	17498	17277	-222	-1,3	9,8 %	331627	335374	3747	1,1	5,2 %
Trøndelag	18158	17936	-221	-1,2	10,2 %	247968	248381	413	0,2	7,2 %
Troms	7246	7272	26	0,4	4,1 %	88575	90053	1478	1,7	8,1 %
Finnmark	2318	2319	0	0,0	1,3 %	37997	38058	61	0,2	6,1 %
Annet	24856	26078	1222	4,9	14,8 %					

Figurforklaring: SSBs generelle sysselsettingsstatistikk og statistikk om ansatte i staten bruker ulike målemetoder. Dersom statistikkene hadde hatt like målemetoder kan det være at andelen som arbeidsforhold utgjør av alle sysselsatte, ville sett annerledes ut. Andelene gir likevel nyttig innsikt i forskjeller mellom fylkene.

Tabell 7 Arbeidsforhold i statsforvaltningen fratrasket universiteter og høyskoler og sysselsatte i 2023 og 2024, fordelt på fylker

Fylke	Arbeids- forhold 2023	Arbeids- forhold 2024	Endring	Endring %	Andel av stats- forvaltning	Sysselsatte 2023	Sysselsatte 2024	Vekst	Vekst %	Andel arbeidsforhold av sysselsatte 2024
Oslo	32880	33126	245	0,7	26,9 %	534393	536611	2218	0,4	6,2 %
Rogaland	5831	5837	6	0,1	4,7 %	263510	266652	3142	1,2	2,2 %
Møre og Romsdal	3175	3187	13	0,4	2,6 %	132757	133677	920	0,7	2,4 %
Nordland	4901	4923	22	0,4	4,0 %	118989	119050	61	0,1	4,1 %
Østfold	3999	4018	19	0,5	3,3 %	127820	127619	-201	-0,2	3,1 %
Akershus	6604	6807	203	3,1	5,5 %	314172	317619	3447	1,1	2,1 %
Buskerud	3256	3347	91	2,8	2,7 %	125749	126365	616	0,5	2,6 %
Innlandet	5055	5081	27	0,5	4,1 %	174633	174632	-1	0,0	2,9 %
Vestfold	3742	3772	31	0,8	3,1 %	113007	113239	232	0,2	3,3 %
Telemark	1891	1891	0	0,0	1,5 %	78320	78846	526	0,7	2,4 %
Agder	4000	4053	53	1,3	3,3 %	147243	148446	1203	0,8	2,7 %
Vestland	9042	8945	-96	-1,1	7,3 %	331627	335374	3747	1,1	2,7 %
Trøndelag	7096	7225	129	1,8	5,9 %	247968	248381	413	0,2	2,9 %
Troms	2899	2974	75	2,6	2,4 %	88575	90053	1478	1,7	3,3 %
Finnmark	1926	1947	20	1,1	1,6 %	37997	38058	61	0,2	5,1 %
Annet	24853	26075	1222	4,9	21,2 %					

Figurforklaring: SSBs generelle sysselsettingsstatistikk og statistikk om ansatte i staten bruker ulike målemetoder. Dersom statistikkene hadde hatt like målemetoder kan det være at andelen som arbeidsforhold utgjør av alle sysselsatte, ville sett annerledes ut. Andelene gir likevel nyttig innsikt i forskjeller mellom fylkene.

Tabell 8 Arbeidsforhold i statsforvaltningen og sysselsatte i 2023 til 2024, fordelt på sentralitetsnivåer

Sentralitets-nivå	Arbeids-forhold 2023	Arbeids-forhold 2024	Endring	Endring %	Andel av stats-forvaltning	Sysselsatte 2023	Sysselsatte 2024	Vekst	Vekst %	Andel arbeidsforhold av sysselsatte 2024
1	49758	50026	268	0,5	28,4 %	682662	686106	3444	0,5	7,3 %
2	52542	52182	-360	-0,7	29,7 %	812335	820450	8115	1,0	6,4 %
3	29238	29055	-183	-0,6	16,5 %	634570	634871	301	0,0	4,6 %
4	11035	11097	62	0,6	6,3 %	356135	356881	746	0,2	3,1 %
5	5773	5813	40	0,7	3,3 %	255622	260298	4676	1,8	2,2 %
6	1579	1596	18	1,1	0,9 %	95436	96016	580	0,6	1,7 %
Annet	24856	26078	1222	4,9	14,8 %					

Figurforklaring: SSBs generelle sysselsettingsstatistikk og statistikk om ansatte i staten bruker ulike målemetoder. Dersom statistikkene hadde hatt like målemetoder kan det være at andelen som arbeidsforhold utgjør av alle sysselsatte, ville sett annerledes ut. Andelen gir likevel nyttig innsikt i forskjeller mellom fylkene.

Tabell 9 Arbeidsforhold i statsforvaltningen fratrukket universiteter og høyskolen og sysselsatte i 2023 til 2024, fordelt på sentralitetsnivåer

Sentralitets-nivå	Arbeids-forhold 2023	Arbeids-forhold 2024	Endring	Endring %	Andel av stats-forvaltning	Sysselsatte 2023	Sysselsatte 2024	Vekst	Vekst %	Andel arbeidsforhold av sysselsatte 2024
1	35802	36167	365	1,0	29,4 %	682662	686106	3444	0,5	5,3 %
2	27673	27935	262	0,9	22,7 %	812335	820450	8115	1,0	3,4 %
3	18207	18226	19	0,1	14,8 %	634570	634871	301	0,0	2,9 %
4	8299	8414	114	1,4	6,8 %	356135	356881	746	0,2	2,4 %
5	5069	5119	50	1,0	4,2 %	255622	260298	4676	1,8	2,0 %
6	1245	1273	28	2,2	1,0 %	95436	96016	580	0,6	1,3 %
Annet	24853	26075	1222	4,9	21,2 %					

Figurforklaring: SSBs generelle sysselsettingsstatistikk og statistikk om ansatte i staten bruker ulike målemetoder. Dersom statistikkene hadde hatt like målemetoder kan det være at andelen som arbeidsforhold utgjør av alle sysselsatte, ville sett annerledes ut. Andelen gir likevel nyttig innsikt i forskjeller mellom fylkene.

4 Kommunikasjonsansatte

I dette kapittelet presenterer vi hovedtrekkene i utviklingen i antall kommunikasjonsansatte i statsforvaltningen fra 2016 til 2024.

4.1 Om kommunikasjonsansatte og kommunikasjonsoppgaver

Kommunikasjonsansatte defineres i denne rapporten som ansatte i en virksomhet som primært er satt til å arbeide med kommunikasjon. Vi ser hovedsakelig på antall kommunikasjonsansatte i virksomhetene samlet, men også kategorisert etter hvor mange kommunikasjonsansatte det er i:

- virksomhetens sentrale kommunikasjonsenhet
- andre kommunikasjonsenheter i virksomheten, f.eks. i fagavdelinger dersom (noen av) disse har egne kommunikasjonsenheter
- ansatte utenfor kommunikasjonsenhetene som jobber tilnærmet 100 prosent med kommunikasjonsoppgaver

Vi har i [DFØ-rapport 2023:3 *Mye mer enn ord*](#) pekt på at kommunikasjonsansatte har en sammensatt oppgaveportefølje. Kommunikasjonsansatte bruker mest tid på nettredaksjon, brukerkommunikasjon og mediehåndtering. I rapporten ble det også vist til at økt bruk av digitale virkemidler og sosiale medier, økt behov for bistand til innholdsproduksjon og ivaretagelse av føringer og økt aktivitet fra og mot media, er viktige drivere til endring av kommunikasjonsoppgavene de siste årene.

4.2 Kommunikasjonsansatte utgjør om lag 1 prosent av alle arbeidsforhold i statsforvaltningen

I 2024 var det 1 996 kommunikasjonsansatte blant de 164 virksomhetene som svarte på DFØs kartlegging.²⁰ 152 virksomheter oppgir å ha kommunikasjonsansatte og 12 virksomheter oppgir at de ikke har noen. 1 996 kommunikasjonsansatte utgjør en andel på 1,25 prosent av alle arbeidsforhold i de 164 virksomhetene. I 2023 var andelen 1,18 prosent.

²¹

Tabell 10 viser utviklingen i andelen kommunikasjonsansatte i statsforvaltningen siden 2016. For å kunne sammenligne utviklingen over tid er kun de 92 virksomhetene som har rapportert tall for samtlige år inkludert. På denne måten sikrer vi at endringene som

²⁰ Se delkapittel 1.2.2 for en oversikt over virksomhetene som ikke har svart på årets kartlegging.

²¹ I tidligere notater har vi beregnet andelen ut ifra hele statsforvaltningen. Dermed er ikke denne andelen sammenlignbar med hva vi har presentert tidligere.

presenteres, ikke påvirkes av variasjoner i hvilke virksomheter som til enhver tid har oppgitt tall, og vi reduserer dermed usikkerheten som ellers kunne oppstått.

Tabell 10 Antall og andel kommunikasjonsansatte i statsforvaltningen blant 92 virksomheter som har rapportert tall for samtlige år, 2016-2024

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antall	1 166	1 185	1 129	1 126	1 135	1 164	1 176	1 213	1 333
Andel	1,08 %	1,10 %	1,05 %	1,06 %	1,08 %	1,07 %	1,06 %	1,10 %	1,20 %

Andelen kommunikasjonsansatte er nokså stabil over tid. Det viser at utviklingen i stor grad følger den generelle endringen i arbeidsforhold i virksomhetene. Relativt sett har det vært et oppsving i andelen kommunikasjonsansatte fra 2023 til 2024 for de 92 virksomhetene som har rapportert tall for samtlige år.

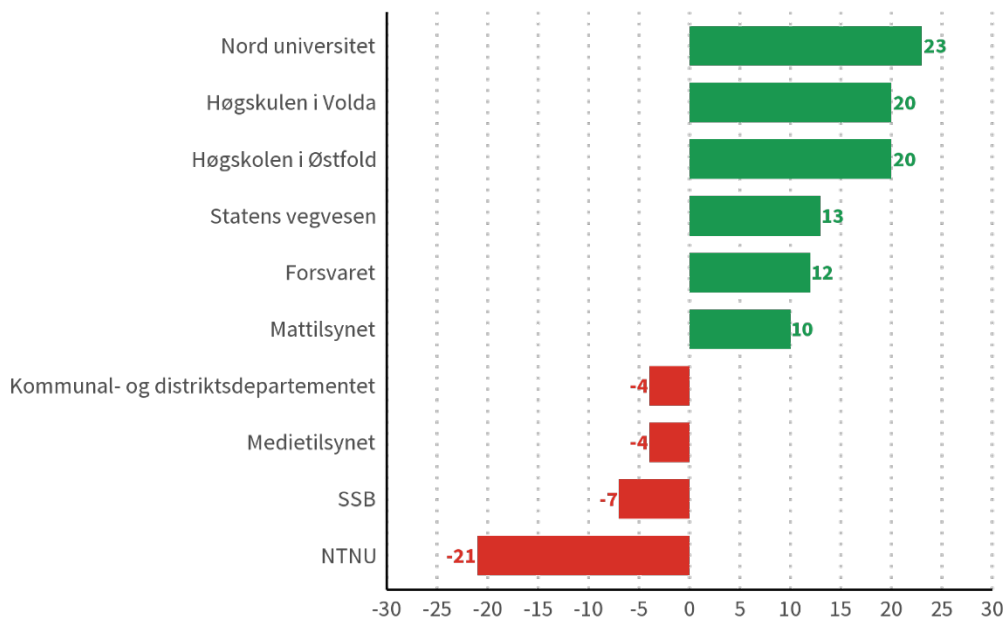
4.3 Endring i kommunikasjonsansatte fra 2023 til 2024

Det er 65 virksomheter som rapporterer om en økning i kommunikasjonsansatte, sammenholdt med tallet de rapporterte i 2023. Om lag halvparten av disse 65 har en økning på én ansatt. 23 virksomheter rapporterer om en reduksjon i kommunikasjonsansatte.

Mellom 2023 og 2024 har andelen kommunikasjonsansatte i sentral kommunikasjonsenhet økt noe - fra 71 prosent til 72 prosent. Andelen arbeidsforhold i kommunikasjonsavdelinger/enheter utenfor virksomhetens sentrale kommunikasjonsenhet har økt fra 16 prosent til 17 prosent. Videre har andelen arbeidsforhold organisert utenfor kommunikasjonsenheter, men der arbeidsoppgavene tilsvarer en kommunikasjonsansatt, sunket fra 13 prosent i 2023 til 11 prosent i 2024.

Figur 19 viser hvilke virksomheter som har størst endring i sin rapportering av kommunikasjonsansatte fra 2023 til 2024.

Figur 19 Virksomheter med størst økning og reduksjon i antall kommunikasjonsansatte fra 2023 til 2024

Nord universitet har hatt en økning på 23 kommunikasjonsansatte i sin rapportering fra 2023 til 2024. I årets kartleggingsundersøkelse skriver Nord universitet lite om økningen, men gir informasjon om at universitetet har 23 studentambassadører ansatt på timelønn, som de fra nå av inkluderer i tellingen. NTNU, som har størst reduksjon, opplyser at de har sluttet å telle studenter ved Grafisk Senter, som de tidligere inkluderte i sin telling av kommunikasjonsansatte.

Disse eksemplene viser at det er viktige nyanser bak tallene som figur 19 presenterer når det gjelder virksomheters tolkning av hva en kommunikasjonsansatt er. Reduksjonen hos Kommunal- og distriktsdepartementet tilskrives opprettelsen av Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet.

4.4 Forhold mellom størrelse på virksomhet og antall kommunikasjonsansatte

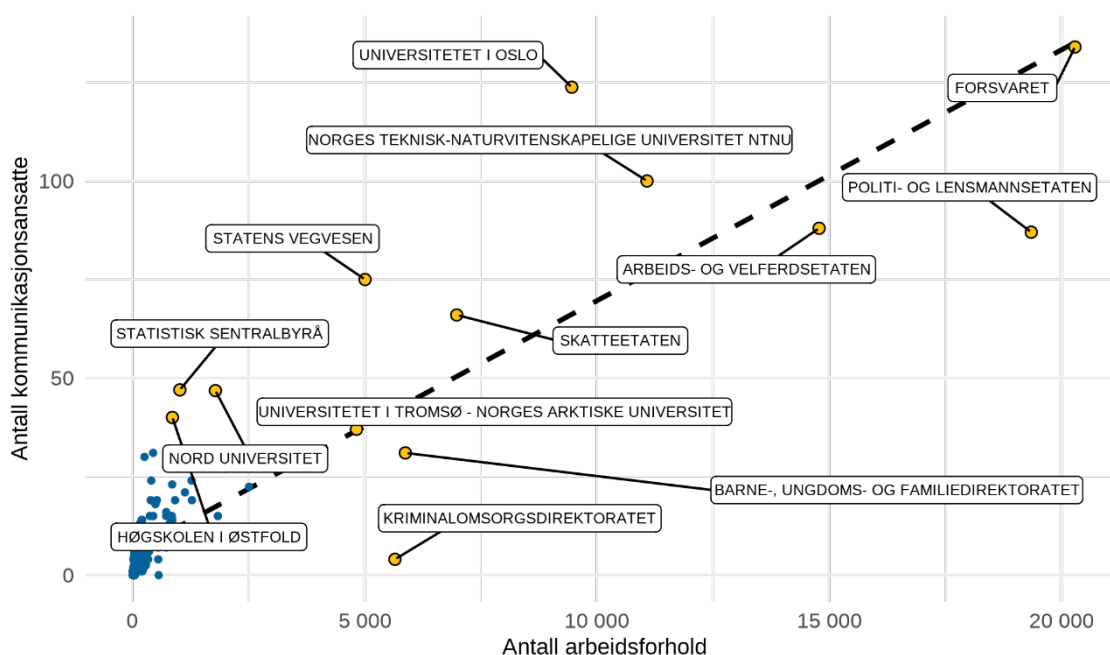
Figur 20 viser samtlige virksomheter som har oppgitt å ha kommunikasjonsansatte i 2024. På y-aksen summeres antall kommunikasjonsansatte. Dette ses relativt til antallet arbeidsforhold i virksomheten totalt gjennom punktene i figuren.

Ved tolkningen av punktenes plassering relativt til hverandre, er det viktig å være oppmerksom på at virksomhetenes behov for kommunikasjonsressurser varierer, avhengig av samfunnsoppdrag, tjenestetilbud, målgruppe mv.. Virksomheter som skal nå mange eller store grupper, kanskje på flere fronter samtidig, vil trolig trenge flere kommunikasjonsressurser sammenlignet med mindre virksomheter med et snevrere samfunnsoppdrag. Faktorer som geografisk spredning, internasjonal aktivitet og medieinteresse påvirker også behovet for kommunikasjonskapasitet.

Den sorte, stiplede linjen i figuren indikerer et estimert nivå for hvor mange kommunikasjonsansatte man «typisk» finner i en statlig virksomhet, gitt virksomhetens størrelse. Dette betyr at virksomheter over linjen har flere kommunikasjonsansatte enn forventet, mens virksomheter under linjen har færre.²²

Utslagene i figur 20 er naturligvis størst blant store virksomheter. Politiet, NAV, Bufdir og Kriminalomsorgen ligger alle under linjen. Statens vegvesen, Skatteetaten og SSB ligger til forskjell for de andre store virksomhetene over linjen. Det samme gjør universitetene og høgskolene. Det er verdt å merke seg at UiB og Oslomet med flere virksomheter i UH-sektoren ikke har besvart vår kartleggingsundersøkelse og er derfor ikke representert i figuren.

Figur 20 Antall kommunikasjonsansatte relativt til totalt antall arbeidsforhold i statlige virksomheter, 2024

²² Figuren er basert på en regresjonsmodell der vi undersøker sammenheng mellom antall arbeidsforhold og kommunikasjonsansatte. Linjen er en statistisk estimert trendlinje basert på antakelsen om en lineær sammenheng, og må ikke tolkes som en fasit på hvor mange kommunikasjonsansatte en virksomhet bør ha. I praksis kan det være gode grunner til at noen virksomheter har flere kommunikasjonsansatte enn andre.

Vedlegg 1: Omorganiseringer

Arbeid- og inkluderingsdepartementet med underliggende virksomheter

- I 2023 overtok Energidepartementet ansvaret for Petroleumstilsynet. I den forbindelse overtok Energidepartementet i mai 2023 to arbeidsforhold fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet. På grunn av at omorganiseringen skjedde i mai, må vi justere for den over to år. Forrige gang 1,33, i år 0,66.²³

Barne- og familiedepartementet med underliggende virksomheter

- 1. september 2024 endret Forvaltningsorganet for opplysningsvesenets fond navn til Allstad AS og ble samtidig omdannet fra å være et fond med eget forvaltningsorgan og egen særlov, til å bli et statlig eid aksjeselskap. 48 arbeidsforhold ble dermed «organisert» ut av statsforvaltningen. Eierskapet ble samtidig flyttet fra Barne- og familiedepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet.

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet med underliggende virksomheter

- 1. januar 2024 ble Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet opprettet som nytt departement i 2024. I den forbindelse ble 166 arbeidsforhold overført fra Kommunal- og distriktsdepartementet.
- Med opprettelsen av Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet overtok de ansvaret for Datatilsynet, Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS), Digitaliseringsdirektoratet, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, Statsbygg og Statsforvalterne.
- Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) fikk overført et arbeidsforhold fra Energidepartementet.
- 19. august 2024 overtok Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) enhet for EØS-oversettelse og enhet for oversettelser fra Utenriksdepartementet. I den forbindelse overtok DSS 17 arbeidsforhold. På grunn av at omorganiseringen skjedde i august, må vi justere for den over to år. I år 5,66, neste gang 11,34.
- I perioden 2021 til 2024 deltok Statsforvalterne i Nordland, Vestland og Rogaland i et forsøk med Husbanken, der medarbeidere fra statsforvalterne ble overført til Husbanken. Forsøksperioden ble avsluttet 1. september 2024. I den forbindelse mottok statsforvalterne til sammen 12 arbeidsforhold fra Husbanken. På grunn av at omorganiseringen skjedde i september, må vi justere for den over to år. I år 4, neste gang 8.

Forsvarsdepartementet med underliggende virksomheter

- 1. juli 2024 ble den militære disiplinærmyndighet, en virksomhet som lå under Justis- og beredskapsdepartementet, nedlagt. Krigsadvokaten sine stillinger ble overført til Forsvaret, som skal ivareta tjenester knyttet til rådgivning, tilsyn og kontroll med disiplinærsaker.²⁴ I den forbindelse ble 3 arbeidsforhold overført til Forsvaret. På grunn av at omorganiseringen skjedde i juli, må vi justere for den over to år. 1,5 i år, neste gang 1,5.
- 1. oktober 2024 ble ansvaret for driftsanskaffelser overført fra Forsvaret til Forsvarsmateriell. I den forbindelse ble 106 arbeidsforhold overført ved

²³ Denne omorganiseringen ble ikke fanget opp i fjorårets kartlegging. I tabeller og figurer som presenterer historiske tall, har vi rettet opp dette.

²⁴ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-133-l-20222023/id2984833/?ch=7>

virksomhetsoverdragelse. På grunn av at omorganiseringen skjedde i oktober, må vi justere for den over to år. 26,5 i år, neste gang 79,5.

- Renholdere ved ISS ble ved virksomhetsoverdragelse overført til Forsvarsbygg. Til sammen ble 374 arbeidsforhold overført i puljer gjennom 2024. På grunn av at omorganiseringene skjedde gjennom hele 2024, må vi justere for den over to år. 186 arbeidsforhold i år, neste gang 188.

Finansdepartementet med underliggende virksomheter

- Det var ingen omorganiseringer hos Finansdepartementet med underliggende virksomheter. / Vi har ikke identifisert noen omorganiseringer hos Finansdepartementet med underliggende virksomheter.

Helse- og omsorgsdepartementet med underliggende virksomheter

- Det har vært store endringer i sentral helseforvaltning. Helse- og omsorgsdepartementet, Direktoratet for medisinske produkter, Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet, er alle direkte berørt. I tillegg ble Direktoratet for e-helse nedlagt. Endringene skjedde 1. januar 2024.
- Helse- og omsorgsdepartementet fikk overført 2 arbeidsforhold fra Folkehelseinstituttet.
- Direktoratet for medisinske produkter fikk overført 21 arbeidsforhold fra Folkehelseinstituttet og 4 arbeidsforhold fra Helsedirektoratet.
- Folkehelseinstituttet fikk overført 21 arbeidsforhold fra Direktoratet for e-helse, 67 arbeidsforhold fra Helsedirektoratet og 200 fra Helse Sør-Øst.
- Helsedirektoratet fikk overført 204 arbeidsforhold fra Direktoratet for e-helse og 35 arbeidsforhold fra Folkehelseinstituttet.

Justis- og beredskapsdepartementet med underliggende virksomheter

- 1. januar 2024 overtok Hovedredningssentralen ansvaret for forvaltningen av redningshelikoptertjenesten. I den forbindelse ble 7 arbeidsforhold overført fra Justis- og beredskapsdepartementet til Hovedredningssentralen.
- Fra 1. januar 2024 ble NorSIS ved virksomhetsoverdragelse en del av Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Nasjonal sikkerhetsmyndighet mottok i den forbindelse 9 arbeidsforhold.
- 1. juli 2024 ble den militære disiplinærmyndighet, en virksomhet som lå under Justis- og beredskapsdepartementet, nedlagt. I den forbindelse ble 3 arbeidsforhold overført til Forsvaret. På grunn av at omorganiseringer skjedde i juli, må vi justere for den over to år. 1,5 i år, neste gang 1,5. Generaladvokatembetet ble overført til Riksadvokaten. I den forbindelse ble 2 arbeidsforhold overført til Riksadvokaten. På grunn av at omorganiseringer skjedde i juli, må vi justere for den over to år. 1 i år, neste gang 1.

Kunnskapsdepartementet med underliggende virksomheter

- 1. januar 2024 ble Khrono etablert som en selvstendig forening. Tidligere var Khrono organisert ved OsloMet og Universitetet i Bergen. Khrono tok med seg 16 arbeidsforhold, 9 arbeidsforhold fra OsloMet og 7 fra Universitetet i Bergen.

Kommunal- og distriktsdepartementet med underliggende virksomheter

- Se redegjørelse under delkapittelet om Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet med underliggende virksomheter, for flyttinger mellom

disse to departementsområdene. Herunder flyttinger av virksomheter mellom departementsområdene og omorganiseringen med Husbanken og Statsforvalterne.

Klima- og miljødepartementet med underliggende virksomheter

- 1. januar 2024 ble Senter mot marin forurensning (Marfo) innlemmet i Miljødirektoratet. I den forbindelse ble 16 arbeidsforhold overført til Miljødirektoratet. De ansatte har fortsatt Svolvær som sitt arbeidssted.

Kulturdepartementet med underliggende virksomheter

- I 2023 ble Norsk lyd- og blindeskriftsbibliotek innlemmet i Nasjonalbiblioteket. I den forbindelse overtok Nasjonalbiblioteket 40 arbeidsforhold. På grunn av at omorganiseringen skjedde i midten av 2023, må vi justere for den over to år. Forrige gang 20, i år 20.²⁵

Landbruks- og matdepartementet med underliggende virksomheter

- Det var ingen omorganiseringer hos Landbruks- og matdepartementet med underliggende virksomheter. / Vi har ikke identifisert noen omorganiseringer hos Landbruks- og matdepartementet med underliggende virksomheter.

Nærings- og fiskeridepartementet med underliggende virksomheter

- Det var ingen omorganiseringer hos Nærings- og fiskeridepartementet med underliggende virksomheter. / Vi har ikke identifisert noen omorganiseringer hos Nærings- og fiskeridepartementet med underliggende virksomheter.

Energidepartementet med underliggende virksomheter

- I 2023 overtok Energidepartementet ansvaret for Petroleumsstilsynet. I den forbindelse overtok Energidepartementet i mai 2023 to arbeidsforhold fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet. På grunn av at omorganiseringen skjedde i mai, må vi justere for den over to år. Forrige gang 1,33, i år 0,66.²⁶

Samferdselsdepartementet med underliggende virksomheter

- Det var ingen omorganiseringer hos Samferdselsdepartementet med underliggende virksomheter. / Vi har ikke identifisert noen omorganiseringer hos Samferdselsdepartementet med underliggende virksomheter.

Statsministerens kontor med underliggende virksomheter

- Det var ingen omorganiseringer hos Statsministerens kontor med underliggende virksomheter. / Vi har ikke identifisert noen omorganiseringer hos Statsministerens kontor med underliggende virksomheter.

Utenriksdepartementet med underliggende virksomheter

- 19. august 2024 overtok Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) enhet for EØS-oversettelse og enhet for oversettelser fra Utenriksdepartementet. I den forbindelse overtok DSS 17 arbeidsforhold. På grunn av at omorganiseringen skjedde i august, må vi justere for den over to år. I år 5,66, neste gang 11,34.

²⁵ Ved en feil justerte vi for 21 arbeidsforhold i forrige notat. Det skulle vært 20. I tabeller og figurer som presenterer historiske tall, har vi rettet opp dette.

²⁶ Denne omorganiseringen ble ikke fanget opp i fjorårets kartlegging. I tabeller og figurer som presenterer historiske tall, har vi rettet opp dette.

- I 2023 ble det besluttet at Norad skulle få et større ansvar for forvaltningen av norsk bistand, og at Utenriksdepartementet skulle ha et tydeligere ansvar for politikkutforming og styring.²⁷ I den forbindelse ble 10 arbeidsforhold overført fra Utenriksdepartementet til Norad. Overføringen av ansatte skjedde i to omganger, halvparten 1. mai og resten 19. august. Derfor må vi justere for omorganiseringen over to år. I år 5, neste gang 5.

²⁷ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/tydeligere-arbeidsdeling-mellom-ud-og-norad/id2992248/>

Vedlegg 2: Betydningen av koronapandemien på utviklingen i antall arbeidsforhold

DFØ har siden 2020 kartlagt betydningen av koronapandemien på utviklingen i antall arbeidsforhold i statsforvaltningen. Årets kartlegging er den siste i rekken av disse kartleggingene. Tidligere kartlegginger gjennomført av DFØ har vist at en stor andel av koronastillingene fremdeles ikke er tatt ned.

DFØ fulgte opp virksomhetene med størst vekst

DFØ har undersøkt de seks virksomhetene som stod for 95 prosent av den samlede veksten. Undersøkelsen bestod av dokumentgjennomgang og intervjuer.

I dokumentgjennomgangen av årsrapporter, budsjettproposisjoner og åpne svar fra DFØs kartleggingsundersøkelse, så vi etter om hvorvidt koronastillingene er tatt ned og informasjon som kan forklare hvorfor de eventuelt ikke er det.

I intervjuene ønsket vi å få ytterligere innsikt i hvorfor stillingene ikke er tatt ned. Utgangspunktet for intervjuene var hva virksomhetene selv har rapportert om utviklingen i koronastillinger, i tillegg til relevant informasjon fra dokumentgjennomgangen.

På grunnlag av tidligere rapporteringer og informasjon fra dokumentgjennomgangen laget vi en intervjuguide som tok utgangspunkt i noen hypoteser for hvorfor stillingene ikke er tatt ned:

- **Koronastillingene er fortsatt aktive**
Virksomheten har ikke kunnet ta ned koronastillingene fordi de fortsatt jobber med arbeidsoppgaver relatert til koronapandemien.
- **Avvik mellom faktisk situasjon og rapportering**
Virksomheten har tatt ned koronastillingene, men det er av ulike årsaker ikke rapportert i kartleggingsskjemaet.
- **Midlertidig økt arbeidsmengde i ordinær drift**
Virksomheten opplevde en økning i saksmengde innenfor sine eksisterende arbeidsområder, som følge av koronapandemien. Stillingene som ble opprettet, var derfor knyttet til håndtering av denne midlertidige økningen. Etter at den akutte fasen var over, har de ansatte enten fortsatt med lignende oppgaver, eller blitt omplassert til andre deler av organisasjonen.
- **Varige strukturelle endringer**
Koronapandemien førte til varige endringer i oppgaveporteføljen, for eksempel knyttet til beredskap eller smittevern. Her ble det opprettet stillinger for å håndtere nye eller utvidede oppgaver som har blitt en permanent del av virksomheten.

Resultater

Resultatet av oppfølgingen av de seks virksomhetene er at mye av nettoøkningen tidligere kartleggingsundersøkelser har vist, skyldes at koronastillinger er gått over i varige strukturelle endringer eller ved feil innrapportering fra virksomheten.

NAV har redusert alle midlertidige koronastillinger opprettet i perioden 2020-2024. De opplyser i tillegg om at de i 2024 sluttet å telle slike stillinger.

Oslomet har informert oss om at 300 studentassistenter i midlertidige stillinger (ansatt med midler fra studentpakken fra Kunnskapsdepartementet) ikke lenger er aktive, men at dette ikke er rapportert inn via vår kartleggingsundersøkelse.

FHI har i oppfølgingen justert sine innrapporterte tall og opplyser om at deres nettovest tilsvarer 16 stillinger, ikke 171 som tidligere rapportert. Disse 16 stillingene inngår i varige strukturelle endringer da pandemien førte til et økt fokus på fagområdet beredskap hos virksomheten. I tillegg har overvåkning av koronapandemien blitt en integrert del av virksomheten.

Politiet har i oppfølgingen sendt inn justerte tall. Her er stillinger redusert enten i form av avsluttede stillinger eller at stillingene, i tråd med bevilgningen i supplerende tildelingsbrev, er overført til politidistriktene.

Bufdir forklarer økningen i stillinger med at det i hovedsak er snakk om tilkallingsvikarer i barnevernstjenesten. Som følge av økt behov for menneskelige ressurser for å kunne dekke kjerneoppgaver under koronapandemien, ble flere tilkallingsvikarer lagt til i direktoratets register. Disse blir ikke fjernet selv om de ikke blir brukt i tjeneste. I tillegg viser direktoratet til at økning i antall arbeidsforhold ikke nødvendigvis er lik veksten dersom man teller årsverk. Bufdir opplyser om at økningen i midlertidige stillinger grunnet koronapandemien nå er redusert, mens 25 faste er overført til varige strukturelle endringer.

DSB har i oppfølgingen justert sine innrapporterte tall og opplyser om at de tidligere hadde rapportert alle midlertidige ansettelse i årene det gjaldt. Noen ble ansatt grunnet koronapandemien, men det er krevende i ettertid å se hvor mange det er.

Tabell 1 viser den justerte informasjonen om de seks virksomhetenes utvikling i antall arbeidsforhold grunnet koronapandemien, i tillegg til informasjon om de øvrige virksomhetene som ikke er fulgt opp og justert.

Tabell 1: Virksomheter med størst utvikling i antall arbeidsforhold grunnet koronapandemien, 2020-2024 (justert etter oppfølging).

Virksomhet	2020		2021		2022		2023		2024		Totalt
	Fast	Midl.	Fast	Midl.	Fast	Midl.	Fast	Midl.	Fast	Midl.	
NAV		536		493				-600		-429*	0
Oslomet				300		-300					0
FHI	55	18	77	48	12	-31	-112	-51			16
Politiet		445		68		-513					0
Buudir			25	77		-77*					25
DSB		0		0							0
Øvrige virksomheter**	14	13	5	55	10	-18	-4	-8			67
Totalt	69	1 012	107	1 041	22	-939	-116	-659		-429	108

* Nøyaktig tidspunkt for reduksjon ikke oppgitt av virksomhet

** ikke justert etter oppfølging

I raden **Øvrige virksomheter** samles tallene for de 20 virksomhetene som står for de resterende 5 prosent av vekst forbundet med koronapandemien. Tallene for øvrige virksomhet er ikke undersøkt utover kartleggingsundersøkelsen på lik linje med de seks virksomhetene nevnt over. I tråd med justeringene som er gjort etter oppfølging av disse seks, er det grunn til å tro at det er knyttet usikkerhet til veksten i *øvrige virksomheter*.

Blant de 20 øvrige virksomhetene spanner endringene knyttet til pandemien seg fra 27 i vekst, til 13 i reduksjon. De fleste av disse virksomhetene har en endring på lik eller mindre enn 6 arbeidsforhold over perioden 2020-2024. Ikke alle øvrige virksomheter oppgir årsak til endring, men gjennomgående for de som gjør det er at det er knyttet til økt arbeidsmengde i ordinær drift. Om dette for noen av de øvrige virksomhetene er gått over i varige strukturelle endringer vet ikke DFØ noe nærmere om.

Antallet pandemistillinger i staten er lavere enn først antatt (basert på tall fra våre tidligere kartlegginger), men tallene er usikre. Det er to årsaker til dette.

For det første har flere av virksomhetene videreført faste stillinger som ble tilsatt med begrunnelse i pandemien, til fast drift etter koronapandemien. Enten som følge av at pandemien førte til varige strukturelle endringer – som i FHI sitt tilfelle – eller at bevilgninger på et senere tidspunkt har blitt brukt til å videreføre de faste stillingene med andre oppgaver – som i politiets tilfelle.

For det andre er det utfordrende å følge koronastillinger over tid og kartleggingsskjema er blitt tolket ulikt. Dette resulterer i at tallene som legges til grunn kan variere fra år til år og at enkelte virksomheter for eksempel ikke rapporterer inn reduksjon i midlertidige stillinger

dersom de vurderer at det ikke er relevant eller nødvendig. FHI og Bufdir står fremdeles med nettovekst i pandemistillinger og opplyser om at dette er faste stillinger som er overført til andre oppgaver enn hva analysen skal kartlegge. Dette betyr i praksis at heller ikke disse har aktive pandemistillinger slik vi definerer det.

